

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, L. Fém-utca 5-7. Telefon: 153-496, 288-590
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI BELFÖLDI HIREI

B 1. kiadás

1955 szeptember 23

6 óra -- perc

Két új termelőszövetkezet alakult Abán

Vid R. Hné P.

1955 szeptember 26

A Fejér megyei Aba községi dolgozó parasztságának nagyrésze felismerte a társasgazdálkodásban rejlő nagy lehetőségeket. -- községben szeptemberben két újabb termelőszövetkezet alakult. Az abai Új Élet Tsz.-ben 22 család 430 holdon kezdte meg a társasgazdálkodást, az abai Gyűzelen Tsz. pedig 33 családdal alakult és 608 hold szántón kezd gazdálkodni. A Gyűzelen Tsz.-t alakító terek 34 lovát, 17 kocsiát, 17 pár lószerszámot és egyéb gazdasági felszerelést vittek a közsébe.

A községben a most alakult termelőszövetkezetekkel együtt már négy szocialista gazdaság működik. Az abai Borsó Bóla Tsz.-be, amely évke óta példát mutat és a székelybányai járás egyik legjobb termelőszövetkezetévé fejlődött, szeptemberben 18 új tag lépett be és valók a tagság 77 főre növekedett, akik 750 holdon gazdálkodnak. A nyáron alakult abai Béke Tsz. is jól fejlődik, ma már 576 holdján 42 tag dolgozik. Mind a 4 abai termelőszövetkezet tel es erővel látott előző, hogy az őszi munkák gyorsabb betakarítását a közös táblákon mielőbb elvégezzék. /MTI/

Új husipari gépek mintapéldányai készültek a pécsi Sopianus Gőzgyárban

i. Vid S. L. Dé. Hné P.

1955 szeptember 26

A pécsi Sopianus Gőzgyárban a husipari gépek gazdasági kísérőkonstrukcióival egyre több husipari gép is készül. A munkálatok kezdik a 85 literes hidraulikus hűtőtűzőp szerelést. Rövidesen ujfajta kolbásztöltőgép gyártása is megindul, ennek a megoldása, hogy a kolbász pártázását is elvégezzék. Az ideiglenes mintapéldányok jövőre már szerelést igényelnek. Eszközökkel szelvényelt, két motoros hűtőgép, hűtőberendezés és tejesprésgépek mintapéldányainak készítése is helyet kapott a gyár jövő évi tervében. /MTI/

B. 2. kiadás

1955. szeptember 26.

óra 05 perc

Új típusu butorok készülnek a negyedik negyedévben

i Gö/Gö/HM Km Bn

1955. szeptember 26.

A butoripar dolgozói minden erejükkel azért harcolnak, hogy kielégítsék a lakosság igényeit. Az idén már a tavalyinál lényegesen több butort készítünk és bővítették a választékot is. Az iparág munkájáról és terveiről Bertók János, a butoripari igazgatóság vezetője a következőket mondotta:

^{Attek}
- Az elmúlt években még nem tudtuk kielégíteni a lakosság igényeit. Az idén már jelentősen javult a helyzet, mert lényegesen több butort készítünk mint tavaly. Így például az év eddig eltelt szakaszában hálószoba garnitúrából 1000, kombinált szekrényből 2100, típus butorból 5000, konyhaberendezésből 6400, festett hálószoba garnitúrából pedig 1479-cel adtunk többet a lakosságnak mint 1954 hasonló időszakában. A választék bővítésénél figyelembe vettük a lakosság igényeit. Ennek alapján kezdtük meg a "Past" elnevezésű, izléses vonalú, cróski-vitelű hálószoba berendezés gyártását, amelynek ára 7.800 forint. Már megjelent az üzletekben a Duna Butorgyár új típusú kombinált szekrénye is, amely teljesen kielégíti az igényeket. Ezenkívül barokkstilusú és modern kivitelű zeneszekrényekkel, valamint szántalan apró butorral bővítettük már ebben az évben a lakásberendezési tárgyak szűkét. Segítettük a mezőgazdasági gépeket gyártó ipart is: részükre többmillió forint értékű cséplőgép faalkatrészt gyártottunk.

^{Az}
- Javult a butorok minősége is, amit bizonyít az, hogy idén még alig hangzott el panasz gyártmányainkra. Természetesen nem elégedünk meg ennyivel. A minőség javítása érdekében új berendezéseket helyezünk üzembe és hamarosan új technológiai eljárást vezetünk be. Igen megkönnyítene munkánkat és jobb minőségű butorokat készíthetnénk, ha a Vegyipari Gép és Radiátorgyár eleget tenna ígéretének: elkészítené a HD.75-ös forrolégszárító berendezéseket.

- Jól felkészültünk a negyedik negyedévi munkánkra is. Ebben az időszakban tovább növeljük termelésünket, és néhány új típusal bővítjük a választékot. Már megkezdtük az új barokkstilusú hálószoba garnitúra részeinek gyártását, hogy még ebben az évben forgalomba hozhassuk. Tervezőink is szorgalmasan dolgoznak. Most egy gyermek-reklamé rajzait készítik, amelynek gyártását még ebben az évben megkezdjük. Az idei butorkiállításon egyébként bemutatjuk ezeket a butorfajtákat, és kiállítjuk újabb terveink mintapéldányait: a gazdagabb kivitelű kombinált szobákat és konyhaberendezéseket. Ezeket azonban csak 1956-ban gyártjuk. A jövő évről szolva csak annyit, hogy több butorfajtából, -hálószoba-berendezésből, kombinált szobából, valamint típus butorokból tíz-százalékkal

gyártunk többet mint az idén, - fogadta be nyilatkozatát Bertók János igazgató. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 3. kiadás 1955. szeptember 26. 6 óra 10 perc

Rövidesen elkészül Kőbányán az ország legkorszerűbb uttörőháza

i Zs/Tr/HM Li X Bn 1955. szeptember 26.

Kőbányán a Rottenbiller kertben épül az ország legkorszerűbb uttörőháza. Az uttörőház főépületében 13 szakköri helyiség, irodák, s a szükséges mellékhelyiségek vannak. A másik részben 300 személyt befogadó kulturterem épült, amely az ének- és zenekar, valamint a táncsoport otthona lesz.

A kőbányai pajtások "fellegvárának" építéséhez hatalmas segítséget nyújtottak a X. kerületi üzemek, gyárak, vállalatok dolgozói. A kerületi DISZ fiatalok résztvettek a földmunkák elvégzésében, s a szükséges anyagokat csaknem teljes egészében ők szállították. A Kőbányai Téglagyár és a Kerámia Téglagyár dolgozói munkaidejük után sok ezer téglát szállítottak a Rottenbiller kertbe. A Vegyipari Gép- és Radiátorgyár munkásai társadalmi munkában készítették a központi fűtésű uttörőház kazánjait, és fűtőttestjeit. A Villamosgép- és Kábelgyár, valamint az Elektromos Részülékek- és Anyagok Gyára a villamos berendezéseket készítette el az uttörők részére. Az uttörőház építését a kerület dolgozói ebben az évben mintegy 250.000 forint értékű társadalmi munkával segítették. A kőbányai üzemek vállalták, hogy a rövidesen megnyíló szakköröket korszerűen felszerelik.

Az új uttörőházat októberben adják át ünnepélyesen a pajtásoknak./MTI/

- . -

Ezer új típusu hordozható lemezjátszót készítenek

i Bgy/Bné/HM KM Bn 1955.szeptember 26.

Az Audio Hang- és Kinotechnikai Gyár dolgozói megkezdtek az új típusu hordozható lemezjátszó készülék gyártását. A háromsebességű zenegép egyaránt alkalmas normál és mikrobarázdás hanglemezek lejátszására. A lemezjátszó tetszetős kivitelben készül, kezelése és karbantartása egyszerű. Még ebben az évben ezer új típusu lemezjátszó hagyja el a gyárat. /MTI/

- . -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. 4. kiadás 1955. szeptember 26.

6 ora 15 perc

Közlekedési balesetek

i VT/ HM KC Bn 1955. szeptember 26.

A Bajcsy-Zsilinszky uton egy tehergépkocsi lesodorta a 49-es jelzésű villamos lépcsőjén utazó Csimeg József és Németh Imre segéd munkást. A baleset következtében Csimeg József súlyos, Németh Imre pedig könnyű sérülést szenvedett.

Szabálytalanul, figyelmetlenül szaladt át a Belgrád rakparton a tulso oldalra Horváth Balázs hat éves kisfiu és a 2-es jelzésű villamos elütötte. A villamos vezetője azonnal fékezett s így a gyermek csak könnyebb sérülést szenvedett.

A Dimitrov téren a mozgásban lévő 63-as jelzésű villamosról leugrott Hauer Károlyné. A kocsi kerekei alá került és életét vesztette. /MTI/

- . -

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 5. kiadás

1955. szeptember 26.

6 ora 20 perc

A Tudományos Minősítő Bizottság közli:

i Bc/Szl/HM KC P.

1955. szeptember 26.

Hárosy Teofil "Alagutak méretezése" című kandidátusi értekezésének nyilvános vitáját október 7-én 14 órakor tartják a Magyar Tudományos Akadémia felolvasó üléstermében. Az értekezés opponensei: Palotás László, a műszaki tudományok doktora, Kovácsházy Frigyes, a műszaki tudományok kandidátusa.

Berczeli Tibor aspiráns "Kisveszteségű hullámvezetők" című kandidátusi értekezésének nyilvános vitája október 11-én 14 órakor lesz az Akadémia felolvasó üléstermében. Az értekezés opponensei: Istvánffy Edwin, a műszaki tudományok doktora, Zoltán, a műszaki tudományok kandidátusa. /MTI/ Honyei

- . -

Megkezdődtek a próbák Vészi Endre "A titkárnő" című darabjából a Katona József Színházban

i Sr/Szne/HM Li Bn

1955. szeptember 26.

A Katona József Színházban megkezdődtek a próbák Vészi Endre "A titkárnő" című háromfelvonásos színművéből. A mai tárgyú darabot Várkonyi Zoltán rendezi, a diszkrétet Upor Tibor tervezi. A címszerepben Ferrari Violetta lép színpadra. A főbb szerepeket Somogyi Erzszi, Ladányi Ferenc, Makay Margit, Tompa Sándor, Somló István, Máté Erzszi, Fonay Márta és Juhász József játsszák. Ebben a darabban mutatkozik be a Katona József Színházban Mester János, a győri színház volt tagja. A darabot október 21-én mutatják be. /MTI/

- . -

A második ötéves terv első évében új iskolák, újabb óvodák, bölcsődék épülnek a fővárosban

I SZB/SZB/HM KM Bn

1955. szeptember 26.

A második ötéves terv első évében, 1956-ban öt új iskolát, újabb óvodákat, bölcsődéket építenek a fővárosban az Építésügyi Minisztérium építvállalatai.

Budapest legkorszerűbb és legnagyobb iskolája a Nagy Lajos király utján épül 16 tanteremmel. Tanári szobák, különböző műhelyek, gyakorlati helyiségek, hatalmas tornaterem egészíti ki az iskolát. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 6. kiadás

1955. szeptember 26.

6 ora 25perc

/A második ötéves terv... folyt./

A Nagy Lajos király utja tőszomszédságában, a Kerepesi uton is új iskola épül 1956-ban. Itt is 16 tantermes iskolát kapnak az új városrész gyermekei. A 200 személyes ovoda és a 44 személyes bölcsőde is a második ötéves terv ajánléka lesz a Kerepesi uti apróságok részére.

A XX. kerületben a Gubaesi hídfőnél az építők jó munkája alapján még az idén elkészül egy emeletes iskola, amely pedig csak jövő évi átadásra szerepel az építőipari vállalatnál. 75 személyes óvoda és 88 személyes bölcsőde is épül még a hídfőnél a jövő évben. Az Erzsébet királyné utján új nyolc tantermes iskola létesül jövőre és a Bács megyei Állami Építőipari Vállalat dolgozói már megkezdtek az 50-50 személyes ovoda és bölcsőde földmunkáit. A XIII. kerületben nyolc tanteremmel bővül a Jász utcai iskola. /MTI/

- . -

A genfi Wilson-palotában a Nemzetközi Nevelésügyi Iroda állandó jellegű oktatásügyi kiállítást rendez

i Sr/Szné/H. Li X Bn 1955. szeptember 26.

A genfi Wilson-palotában a Nemzetközi Nevelésügyi Iroda /BL/ állandó jellegű oktatásügyi kiállítást rendez. A "magyar szobában" eddig csak tankönyvek képviselték oktatásügyünket. Az Oktatásügyi Minisztérium új, gazdag anyagot küldött a genfi kiállításra. Többek között két nagyméretű, fényképekkel díszített tablot, amely a magyar általános- és középiskolák fejlődését szemlélteti és bemutatja, hogy a különböző középiskolai típusokban milyen sokoldalú oktatásban részesül a magyar ifjúság. Képet ad ifjúságunk iskolán kívüli hasznos időtöltéséről is.

Az Iskolai Szemléltető Eszközök Intézete és az Iskolai Taneszközök Gyára készítményei is szerepelnek az anyagban. Szétszedhető iskolai demonstrációs rádió-pad, különböző elektromossági kísérleti eszközök, a külföldön már jó hírnevet szerzett kasirozott grümölcsök, s a különböző virágokat szemléltető nagyméretű, szétszedhető művirágok, általános iskolai villamossági kislaboratórium kerültek kiállításra.

A kiállított anyagot francia nyelvű magyarázó szöveg kíséri. /MTI/

- . -

R

MTI BELFOLDI HIREK

B. 7. kiadás

1955. szeptember 26.

6 óra 30 perc

Külföldi filmek októberben és novemberben

i Sr/Szné/HM KC Bn 1955. szeptember 26.

Három szovjet filmet láthat a közönség a filmszínházak október-novemberi műsorában. Tisehov "Az orvos felesége" című novelláját Szamszonov írta filmre, amelyet ő rendezett. Nálunk "A léha asszony" címmel kerül majd a mozikba. Szergej Bondarcsuk játssza a férfi főszerepet, a női főszereplő pedig Celikovszkaja, a harmadik főszerep Druzszkova. A "Viharban nőttek fel": romantikus új szovjet film, két fiatal rendező, Alov és Naumov közös alkotása. A szovjet filmművészetben már annyiszor megvalósított témát: a polgárháború idejét újszerűen, vonzóan vitték filmre. "Az iskolakerülő" Ejszimont rendező kedves ifjúsági filmje.

Olasz filmdráma a "Fiam a tanár ur". Castellani, a film írója és rendezője újabb alkalmat adott Aldo Fabrizinek, a "Réma nyílt város" pap-szerepéből és a "Békében élni" Tigna bácsi alakjából ismert művésznak arra, hogy ismét maradandó alakítást nyújtson. Ugyancsak az utóbbi időben megismert és megkedvelt kiváló olasz színész Folco Lulli - "A félelem bére" Luigi-ja - megrázó alakítását látják majd a nézők a "Menekülés Franciaországba" című filmben, amelyet Mario Soldati a "Törvényen kívüli lovag" rendezője alakított.

Októberben mutatják be a "Tavaszi" című jugoszláv filmalkotást. Az őszi évad során csupán kevés filmnek is kerülnek bemutatásra. A "Légből kapott zenekar" a címe annak a vígjátéknak, amelynek főszerepét az ismert kiváló komikus, Jaroslav Marvan, Állami-díjas alakítja. A lengyel filmgyártást a "Reménytelenül" című történelmi filmdráma képviseli. A filmet Jan Rybkovski rendezte, a cselekmény a háború utolsó napjainak érdekes és izgalmas légkörében játszódik.

Október-novemberben mutatják be még a "Nyári vakáció", a "Zöld völgy" és a "Kutbaesett kőr" című szovjet, a "Nápolyiak Milánóban", az "Egy nap a parkban" és a "Római lányok" című olasz, a "Hongkongból érkezett" című kínai, valamint a "Mi nemzedékünk" című lengyel filmet. /MTI/

M T I B E I M Ő L D I H I R E K

B. 8. kiadás

1955. szeptember 26.

6 óra 35 perc

Könyv készül a VIII. kerület munkásmozgalmi emlékeiről és helytörténe-
téről

i Zs/Zs/IM KC Dn

1955. szeptember 26.

A VIII. kerületi tanács népművelési állandó bizottságának kezdeményezésére néhány héttel ezelőtt széleskörű gyűjtőmunka indult a kerületben. Az állandó bizottság tagjai, az MNDSZ, az MSZT és a DISZ aktivái, a kerületi iskolák uttorói összegyűjtik a Józsefvárosnak ma már csak a legidősebb nemzedék emlékezetében élő adatait és a munkásmozgalom mártírjainak emlékeit.

A lelkes gyűjtőmunka eredményeként máris sok érdekesség került napvilágra a Józsefváros múltjából. A Röck Szilárd utcában lakott például hosszú ideig Karinthy Frigyes. Kosztolányi Dezső Üllői uti lakásában írta versét az Üllői uti fáról. Az egykori Zerge utcában lévő, mai Vörösmarty gimnázium növendéke volt Tóth Árpád. A Mikszáth Kálmán tér egyik háza pedig a nagy magyar író emlékét őrzi.

A készülő könyv beszél arról is, milyen hősiesség folytattak a kerület kommunistái ifjúságukban a fasizmus ellen – élükön a mártírhalált halt Kulics Gyulával. Hosszu ideig lakott a kerületben a munkásmozgalom kiemelkedő egyénisége, Ságvári Endre.

A század elejéig visszanyúló emlékeket Halasi Andor író, a tanács népművelési állandó bizottságának tagja dolgozza fel, s foglalja könyvbe. /MTL/

B 9. kiadás

1955 szeptember 26

9 óra 40 perc

Szakmai szöveggel egészítik ki idén az MSZT orosz nyelvtanfolyamainak anyagát

I MS/Szné KC TI MI

1955 szeptember 26

Az MSZT az idén több mint 1.200 orosz nyelvtanfolyamot indít. Ennek ellenére, hogy a tanfolyamok október elsején kezdődnek, a hallgatóknak már több mint háromnegyede beiratkozott. Ózdon három tanfolyamon meg is kezdtek az oktatást. Pest környékén eddig 27 tanfolyamot szerveztek, Zala megyében pedig - ahol tavaly egyetlen tanfolyam sem működött -, az idén husz tanfolyamon tanulnak oroszul. Budapest V. kerületében eddig 60 csoportot szerveztek. A beiratkozott hallgatók száma messze túlhaladja a múlt évit.

Növeli a hallgatóság iraklódását, hogy az MSZT különböző szakmai kiegészítő anyagokkal egészíti ki a tanfolyamokat, és így a hallgatók az első órától kezdve fokozatosan mindig több szakmai szót, kifejezést, szöveget tanulnak. Ilyen gyakorlati jelentőségű szakmai anyag eddig orvosegészségügyi, bányászati, kohászati, közlekedési és irodai dolgozók részére készült, de további szakmák és iparágak dolgozói számára is összeállítják szükség esetén a szakmai anyagokat. /MTI/

Harmincezer példányban

I MS/Szné KC TI MI

1955 szeptember 26

adta ki a "Szovjet Író" Könyvkiadó Vállalat Kiebben, ukrán nyelven Karintny Ferenc "Kömvészek" című irását. /MTI/

"A felszabadult magyar színház"

I Sr/Szné KC TI MI

1955 szeptember 26

címmel Budapest Főváros Tanácsa, és a Sztálinvárosi Tanács közreműködésével az Országos Színháztörténelmi Múzeum kiállítást rendez Sztálinvárosban, a Bertók Béla kulturházban. A kiállítást szeptember 28-án Unnepélyesen nyitják meg. /MTI/

K2

MTI

BALFOLDI

HÍRLEK

3 lo. kiadás

1955 szeptember 26

1955. szeptember 26

Vizvár dolgozó parasztjai meggyorsítják a kukorica érését

i Vid SJ R TI P

1955 szeptember 26

A Somogy megyei Vizvár község egyénileg dolgozó parasztjai 600 holdon termelnek az idén kukoricát. A rendkívüli időjárás késleltette ugyan a növények fejlődését, de azért jó termésre van kilátás.

Az idén a kukoricaetakarítást Somogyban a szokottnál egy nappal később lehet csak megkezdeni. Az elmúlt napokban többször volt eső, s ez is hátráltatta az érést. A vizvári gazdák ezért úgy határoztak, hogy a kukorica csövek felett a szárt levágják, hogy így a napfény jobban érje a termést, előbb megsárguljon és előbb kimenedjen a szem. A levágott részt sem hagyják hátraveszni, állattájjal etetik fel, sokan pedig silót készítenek belőle.

Eisonok Csikvár Minály 15 holdas középparaszt végezte el több mint 2 hold kukoricáján a tetejezést és példáját követte Sas Minály 4, és Csikvár István 8 holdas gazdái is. A község dolgozó parasztjai már 300 holdon gyorsították meg a kukorica érését. /MTI/

/ilgónon

Békekölcson-részesedéssel Csongrád megyében 400.000 forintot fordítottak a községek fejlesztésére

i Vid -cz/Sal -cz TI Mi 1955 szeptember 26

A községgazdasági tervek megvalósítása során a Csongrád megyei községekben a békekölcson-részesedéssel mintegy 400.000 forintot fordítottak a községek fejlesztésére. Öröklődőn, Rösztén, Ferenczalláson, Maroslélen több ezer méter új járda, Mórahalmon szabadtéri színpad épült ebből a pénzből. Domaszéken a villanóbevezetésre fordították a békekölcson-részesedést, Biskundorozsmán a gépjárműségről ismert sziklás területen új utatót építést segíti ez az összeg. Számos községben megjavították a kútakat, új kiépítést létesítettek, Algon pedig a piacteret kövezték ki a békekölcson-részesedéssel. /MTI/

B 11. kiadás

1955 szeptember 26

10 óra²⁵ perc

Gépek tizezrei a munkák nehezét az iparban és a mező-
gazdaságban /végzik el

I Sz/Szb KM TI MI

1955 szeptember 26

Államunk az ötéves terv során nagy összegeket fordított arra, hogy az ipar legkülönbözőbb ágában és a mezőgazdaságban gépek végezzék el a fizikai munkák egy részét.

Az elmúlt öt év alatt a szénbányászatban 33 új aknát helyeztek üzembe, s az új termelőbányák az ország széntermelésének mintegy ötödrészét adják. Több új korszerű szénosztályozó is épült, többi között Oroszlányon, Dudarón, Komlón, Balinkán. Az új aknákon és szénosztályozóknál korszerű gépeket helyeztek üzembe, de a régi bányákban is egyre inkább gép helyettesíti a munkák nehezét. A csákányozást a gépi fejtőkalapács váltotta fel és a robbantás előkészítésnek nagyrészt is gépi furókkal végzik. A legutóbbi években több mint ezer munkahelyi szállítógép üzemelhelyezése révén a kitermelt szénnek már mintegy felét gépekkel szállították, míg 1950-ig a munkahelyi szállításnak csak a negyede volt gépesítve.

Az építőiparban megkezdődött a nagyüzemi eljárások bevezetése. A múlt év végén csak a fontosabb gépekből több mint 120.000 lóerőt kitevő géppark állott az állami építőipar rendelkezésére. Főleg a legnehezebb fizikai erőfeszítést igénylő munkahelyeket gépesítették. Csaknem 500 földkitermelő munkagép alkalmazásával a múlt évben a földmunkáknek már 48 százalékát, több mint 1.500 betonkeverőgéppel a betonkeverés 74 százalékát, 600 hárbereskeverővel csaknem a munkának 55 százalékát gépi erővel végezték. Csaknem ezer daru, 3.000 szállító szalag, 200 keskeny nyomtávú mozony, motoros és villamos targoncák segítik a munkahelyeken az anyagok szállítását.

Számottevő eredményeket értünk el ötéves tervünk folyamán a mezőgazdasági munkák gépesítésében is. Az állami gazdaságok és a gépállomások gépállománya az elmúlt öt év alatt 13.200 traktorral, 2.200 kombájjal, 2.900 cséplőgéppel, 12.000 traktorhajtással, 4.900 traktoros vetőgéppel, 3.800 növényvédőszerrel és sok más kisebb géppel gyarapodott. Ennek eredményeként az állami gazdaságok dolgozói tavaly az őszi mélyszántás 98,7 százalékát, a területmérés 9,9 százalékát, az irtás 62,3 százalékát, a kaszálás 98 százalékát, a sorközi kapálás 21,1 százalékát végezték gépekkel. /MTI/

B 12. kiadás

1955 szeptember 26

10 óra 15 perc

Termelőszövetkezeti nap Kálózán

t Br/Te TI Mi

1955 szeptember 26

/vasárnap

A márciusi határozat óta a Fejér megyei Kálóz községben is egyre több dolgozó paraszt lép a közös gazdálkodás útjára. A községnek jelenleg öt termelőszövetkezete van, s az utolsó három hét alatt ezek a tsz-ek 22 család 33 tagjával gyarapodtak. A középparasztok között mind nagyobb érdeklődés mutatkozik a termelőszövetkezetek iránt ezért a község lakossága /szövetkezeti napot rendezett. A szövetkezeti nap ünnepi nagygyűlésén több mint ezer ember előtt Bata István, a Magyar Dolgozó Pártja Politikai Bizottságának póttagja, honvédelmi miniszter mondott beszédet.

- Jelenleg a magyar falvak életének, egész dolgozó paraszt-ságunknak legégetőbb kérdése a szövetkezeti kérdés, - mondotta. - A parasztság legöntudatosabb része, amely az új, a haladás iránt a legfogékonyabb, már megértette, hogy a párt most is jó uton vezet és ezek a parasztok a paraszti élet egyetlen biztos felemelkedést jelentő útjára léptek. Országunkban ma már 4.600 termelőszövetkezet, 214.000 családot támaszt meg és több mint 2 millió hold földön gazdálkodik.

- Joggal elmondhatjuk, hogy pártunk szivós harcra, amelyet a mezőgazdaság fellendítéseért és ezzel együtt a dolgozó parasztság fel- emelkedéseért folytatott, egyre nagyobb eredményt hoz. Tegédhatatlan hogy a Nagy Iare és úrsai által képviselt jobboldali elhajlás sok kárt okozott mezőgazdaságunknak, de az is tény, hogy a Központi Vezetőség márciusi határozata súlyos csapást mért a népünk előrehaladását gátló jobboldali nézetekre.

- A pártunk határozatának végrehajtásáért vívott harc során már értünk el eredményeket, amit bizonyít az is, hogy dolgozó paraszt-ságunk egyre inkább megérti a párt javasolta szövetkezeti gazdálkodás helyességét.

- Ennek köszönhető, hogy az 1955-^{ben} az 1953-54-es pilla- natnyi megtorpanás után a szövetkezeti gazdálkodás ismét fellendült. Ebben az évben, elsősorban pártunk márciusi határozata után, már több mint 30.000 család lépett be a szövetkezetekbe, amelyeknek föld- területe mintegy 155.000 holdat tett ki. Ez alatt az idő alatt csaknem 240 új termelőszövetkezet és termelőszövetkezeti csoport jött létre.

/folyt.köv./

/Termelőszövetkezeti...1.folyt./ t Br/De TI MI

- Mindez igen jó, nagyon hasznos dolgozó parasztságunk számára. Ez azonban csupán kezdeti lépést jelent a biztos paraszati jövő, a kulturált paraszati élet és a felemelkedés felé vezető úton, hiszen a magyar parasztság sorsa még ma is kisparcellákon, régi módon gazdálkodik. A kisparcellán való egyéni gazdálkodás pedig nemcsak a termelés elő állít akadályt, hanem ezzel együtt leküzdhetetlen gátat vet a dolgozó parasztság felemelkedése, anyagi és kulturális gyarapodásáé elé is.

- A szövetkezetek eredményeit, előnyeit ma már mindenki elismeri, azonban egyénileg dolgozó parasztságunk egy része még is fél az újtól és inkább a régi megszokott utat követi. Egyesek azt mondják, nem akarják feladni az úgynevezett "paraszti önállóságukat".

- Ezeknek az embereknek a gondolkodásában még élnek a múlt emléke. Magyarországon a múltban nagyon sok nagybirtéki gazdaság működött. Hiszen a Széchenyi és Tichy grófok az Ormándi, Komlósi és Tripolszki birtéki gazdaságai mind nagybirtéki gazdaságok voltak. És való igaz az, hogy a gazdaságokban a dolgozóknak nem volt irigylésre méltó sorsuk. Erre emlékeznek vissza azok a gazdák, akik az önállóságukat réltik a szövetkezettől.

- Nem szabad elfelednünk azt, hogy a kapitalista nagybirtékban a dolgozóknak eselősors, nyomorúság, éhezés és kulturátlanság jutott. A szocialista nagybirték, a szövetkezet pedig új parasztságot formál, olyan, amely nem rabolgatja, hanem ura a földnek, olyan parasztot, akinek munkája mind inkább könnyebbé válik, akinek már van ideje arra is, hogy tanuljon, művelődjék és emellett megvan a megfelelő biztos jövedelme is.

- Vanak mások, akik azt hangoztatják, hogy ők nem akarják feladni a saját földet. Ennek megvan az alapja, hiszen Európában a legjobban kihasználta, kihasználta, legincstelenebb parasztság, a Horthy-Magyarország parasztsága volt. A magyar paraszti évszázadban át szívós harcot folytatott a földért. Legszebb álmait látta valaha válni a pártunk által kiharcolt 1945-ös földosztásban. Nem lehet csodálkozni azon, hogy ragaszkodik a földhöz, csupán az érthetetlen, hogy miért látják egyesek a termelőszövetkezeti tagságot egyenlőnek azzal, hogy a földjét fel kell adnia?

/folyt.köv./

Ko

B 14. kiadás

1955 szeptember 26

Móra 10 perc

/Termelőszövetkezeti....2.folyt./ t Br/De TI Mi

A termelőszövetkezeti tagság nem jelenti a föld feladását. A bevitt föld a tsz tagok közös tulajdonba kerül, a termelőszövetkezet azután földjáraadót fizet. A valóságban az történt, hogy Kiss Jánosnak, vagy Nagy Péternek, akinek 5 hold földje van, amikor belép a szövetkezetbe, nem elveszti, hanem az eddigi 5 hold helyett most már társával együtt többszáz vagy éppen több ezer hold földet mondhat megáért.

- Egyesek azért ragaszkodnak a kisperecellához, mert félnek, hogy öregesükre mi lesz velük a termelőszövetkezetben. Teljes őszinteséggel kell beszélnünk erről a problémáról. Nézünk, mi a sorsa az öregeknek a termelőszövetkezetben kívül. A fiatalok, akik a föld az öregek kezén van, nem egyszer nyugtának érzik az öregeket, úgy tekintenek azokra, mint akik az ö boldogulásuk útjában állnak. Hát még akkor, amikor az öreg szülőket betegeskedni is kezdenek. A munkában kidőlt egyénileg dolgozó öreg parasztoknak keserű a kenyereük.

- Vajon így van-e ez a szövetkezetekben? Természetesen nem. A szövetkezet nem egészen jószívűre bízta az öregek ellátását, hanem intézményesen gondkodik róluk, a velük-évre megfelelő összeget tesz félre, hogy a munkaképtelenek számára nyugdíjas öregkort biztosítsen. Hozzáteszem még azt is, hogy a közös gazdálkodás megfelelő környében munkát tud szerezni azoknak, akiknek a kezéből már kiullik a kresze, akiknek a válluk nem bírja a zsákot, a derekuk sok hajlongást. Vajon lehet-e panasz, az elsőszentiváni 62 éves Csabánkáné néninek, aki könnyű munkával még mindig megspórolta a 220 munkásnyelvéget? Az öregek a termelőszövetkezetekben nem "szülőgyógyosznak", hanem a fiatalok boldogulását, ott senki nem néz rájuk rossz szemmel, hanem az öreg harcosoknak kijáró megbecsüléssel tekintenek rájuk.

Miután hosszan foglalkozott Beté István a nők és a fiatalok termelőszövetkezetbeli helyzetével így folytatta:

- Hatalmas fejlődésünket répünk ellenségei nem nézik tétlenül. Hogy nem nyugodtak bele ebbe és harcoltak ellene, hogy a Zichy és a többi gróf családok földet kaptak, harcoltak az ellen is, hogy a magyar dolgozó parasztság jólét, a felmentés, a biztos paraszti jövő; szövetkezeti gazdálkodás útjára lépjen. Persze az ellenség módszere is megváltozott. Hat-hét évvel ezelőtt csak kamaszokkal riasztgatták a parasztságot. Most már mindenki orok nevet rajta,

/folyt.köv./ Ko

B 15. kiadás

1955. szeptember 26

11 óra 20 perc

/Termelőszövetkezeti....3.folyt./ t Br/De TI MI

Az ellenség a Nyugatra szökött hozzáruló, volt ezer holdas grófok és gyárosok szűcsövétől kezdve a hajdani népnyuzó esendőrökön, szolgabírákon, horthysta katonatisztekén keresztül a kulákokig csak úgy szórja a rágalmakat, a hazugság áradatát a szövetkezetekre.

- Nem egy elvtársunk eltéved a felüli osztályharcban is. Az utóbbi időben több tanácselnökkel, községi párttitkárral beszélgettem, s amikor a kulákokról esett a szó, egyikük-másikuk egyszerűen kijelentette, hogy az ő községükben a kulákokkal nincs baj, ezekben vannak kötelezettségeiket teljesítik. No ringassuk megunkat nemis illuziókba. A kutyából nem lesz szalonna, a kulák nem lesz a népi demokrácia híve. Jászódszán például két kulák megvert egy tanács alkalmazottat. Alapon a múlt héten leplezték le Kábóczi István kulákot, aki a tsz ellen agitált. Sárosdon az új tsz tagjait fenyegették és támadták, mire azok közül négy kilépett és csak a kulák-mesterkedés leleplezése után tört vissza a szövetkezetbe. Ugyelni kell, hogy idejében felfedjük a kulák hártó mesterkedéseit, és éberrel vigyázni kell arra, nehegy befurakodjanak a termelőszövetkezetekbe.

- Pártunk Központi Vezetősége a mezőgazdaság fejlesztésére hozott júniusi határozatában kettős, de teljesen egységes feladatot állít előnk. Biztosítanunk kell az egész mezőgazdaság termelésének emelését, és ezzel együtt el kell érünk azt, hogy a második ötéves terv végére a mezőgazdaságban is a szocialista szektor kerüljön túlsúlyba. Ezt a két feladatot csakis egyúttal lehet megoldani, mert amint ezt a termelési eredmények már most is mutatják, csakis a korszerű gépekkel és mezőgazdasági eljárásokkal dolgozó nagybizalmak, a szövetkezetek képesek erre. A kisparaszti egyéni gazdaságok nem tudják biztosítani a megkívánt és előirt termésáttereket.

- Joggal mondhatjuk, hogy a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztése népünk és államunk egyik legfontosabb célkitűzése és érdeke. Csakis ezton tudjuk biztosítani népünk életszínvonalának állandó emelését, az ipar egyre növekvő igényeinek kielégítését és dolgozó parasztágunk egészének biztos, boldog jövőjét.

- Beszélni kell arról a politikai munkáról, amelyet a termelőszövetkezeti parasztnak kell végezniük az egyénileg dolgozó parasztnak körében.

/folyt.köv./

K

/Termelőszövetkezeti...4.folyt./ t Br/Dc TI MI

Mindenekelőtt a ma még nem egyszer megmutatkozó elzárkózó, befelé forduló magatartást kell felszámolni a termelőszövetkezeteknek. Az 1953 júniusi határozatot eltorzító jobboldali támadás következtében a termelőszövetkezetek nem elég szilárd, még ingadozó tagjai kiléptek. Ezek nagy többsége igen hamar rájött arra, hogy helytelen volt a kilépés, ezért visszavételét kérte a szövetkezetbe. Így sor tsz-ön azonban szóba sem álltak ezekkel a volt tagokkal, sőt itt-ott még ma is előfordul, hogy a termelőszövetkezetek elzárkóznak az elől, hogy a kilépett tagokat visszavegyék, mondván, hogy ti itt hagytatok bennünket, amikor nehezebb volt a helyzet, most pedig nekünk nincs rátek szükségünk. Gondoljank ezek a termelőszövetkezetek arra, hogy az eltelt idő alatt megváltozott, más lett az a volt tag, aki 1953-ban, vagy később kilépett a szövetkezetből. A kilépettek nagyobb része ma már őszintén beismeri, hogy saját árán tanulta meg becsülni a szövetkezetet. Az eltelt egy-két év alatt világossá vált előtte, hogy az egyéni gazdálkodás, amelynek ismét nekiváratott, nehezebb, kevesebbet nyújt. Ezt megértette és ezért jött vissza a közösségbe. Nemcsak a kilépettek változtak meg, hanem változott, fejlődött a szövetkezeti mozgalom is. Amikor ők kiléptek, még gyengébb volt a vezetés, a szövetkezeti demokrácia. Azóta a szövetkezetek kinőtték a gyerekcipőket, és megszűntek azok a hiányosságok, amelyek a kilépés idejében megvoltak. Az a helyes, ha a tsz tagok felkeresik azokat, akik kiléptek a szövetkezetből, elbeszélgetnek velük és tudtukra adják, hogy a tsz kapuja nincs bezárva előttük.

- Nemcsak azt nem szabad törni, hogy ilyen nézetek urrá legyenek a termelőszövetkezetekben, hanem ezen túlmenően a mozgalom fejlesztésének maguk a szövetkezeti tagok legyenek a legfőbb hivatásai. Nagyon nagy szükség van a türelmes, rendszeres felvilágosító munkára, az egyéni dolgozó paraszttal való beszélgetésekre, eredményeink ismertetésére, mert egész sor tény azt mutatja, hogy a tsz tagok tudnak a le nagyobb eredménnyel agitálni a mozgalom mellett.

A továbbiakban a termelőszövetkezeti mozgalom megyei és körzeti jogkörű járásbeli problémáival foglalkozott Bata István, s a beszámoló befejezését:

Itt állnak

- A termelőszövetkezeti gazdálkodás megerősödéséért harcra készen áll a szövetkezeti munkásosztály, népi demokráciánk őszintesége, a tudomány, a művészet, a technika, a kultúra emberei is.

/folyt.köv./

Ko

/Termelőszövetkezeti...4.folyt./ t Br/Dc TI MI

Mindenekelőtt a ma még nem egyszer megmutatkozó elzárkózó, befelé forduló magatartást kell felszámolni a termelőszövetkezetekben. Az 1953 júniusi határozatot eltorzító jobboldali támadás következtében a termelőszövetkezetek nem elég szilárd, még ingadozó tagjai kiléptek. Ezek nagy többsége igen hamar rájött arra, hogy helytelen volt a kilépés, ezért visszavételét kérte a szövetkezetbe. Egy sor tsz-ben azonban szóba sem álltak ezekkel a volt tagokkal, sőt itt-ott még ma is előfordul, hogy a termelőszövetkezetek elzárkóznak az elől, hogy a kilépett tagokat visszavegyék, mondván, hogy ti itt hagytatok bennünket, amikor nehezebb volt a helyzet, most pedig nekünk nincs szükségünk. Gondoljanak ezek a termelőszövetkezetek arra, hogy az eltelt idő alatt megváltozott, más lett az a volt tag, aki 1953-ban, vagy később kilépett a szövetkezetből. A kilépettek nagyobb része ma már őszintén beismeri, hogy saját árán tanulta meg becsülni a szövetkezetet. Az eltelt egy-két év alatt világossá vált előtte, hogy az egyéni gazdálkodás, amelynek ismét nekivágt, nehezebb, kevesebbet nyújt. Ezt megértette és ezért jött vissza a közösségbe. Nemcsak a kilépettek változtak meg, hanem változott, fejlődött a szövetkezeti mozgalom is. Amikor ők kiléptek, még gyengébb volt a vezetőség, a szövetkezeti demokrácia. Azóta a szövetkezetek kinttük a gyerekeiket, és megszüntek azok a hiányosságok, amelyek a kilépés idejében megvoltak. Az a helyes, ha a tsz tagok felkeresik azokat, akik kiléptek a szövetkezetből, elbeszélgetnek velük és tudtukra adják, hogy a tsz kapuja nincs bezárva előttük.

- Nemcsak azt nem szabad törni, hogy ilyen nézetek urrá legyenek a termelőszövetkezetekben, hanem ezen túlmenően a mozgalom fejlődésének maguk a szövetkezeti tagok legyenek a legfőbb hirdetői. Nagyon nagy szükség van a türelmes, rendszeres felvilágosító munkára, az egyéniileg dolgozó paraszttal való beszélgetésekre, eredményeink ismeretetésére, mert egész sor tény azt mutatja, hogy a tsz tagok tudnak a legmagyabb eredménnyel agitálni a mozgalom mellett.

A továbbiakban a termelőszövetkezeti mozgalom megyei és körzeti szintű problémáival foglalkozott Bata István, s a beszámoló befejeződött:

Itt állnak

- A tsz szövetkezeti gazdálkodás megerősödéséért harcra készen áll a tsz szervezet munkásbizottság, népi demokráciánk őrszemisége, a tudomány, a művészet, a technika, a kultúra emberei is.

/folyt.köv./

Ko

MTI

BELFOLDI

HIREK

B 17. kiadás

1955 szeptember 26

11 óra 30 perc

/Ternelőszövetkezeti ...5.folyt./ t Br/De TI MI

Államunk hatalmas anyagi áldozatokat hoz, hogy megkönnyítse és meg-
gyorsítsa a dolgozó parasztság szövetkezetekbe való tömörülését, és
ugyanakkor védelmet is nyújt a szövetkezeteknek és szótzuzza az ellenük
irányuló ellenséges támadásokat.

Az ünnepi meggyűlés után a járási és helyi kulturális csoportok
műsorral szórakoztatták a falu dolgozó parasztságát. /MTI/

Öt év alatt majdnem 20.000 Zala megyei lakásban gyult ki a villany

i Vid KM TI MI

1955 szeptember 26

Az öt éves tervben 125 Zala megyei községben cserélték fel
a petróleumlámpát a villanygövel, s ez alatt az idő alatt majdnem
20.000 lakásba vezették be a villanyt. Így most már Zala megye köz-
séginek több mint felében van villanyvilágítás. /MTI/

K/

B 18. kiadás

1955 szeptember 26

13 óra 10 perc

Korszerű hűtőkocsi, könnyűfém vagon és különféle műanyagok felhasználásával készült vasuti személykocsi tervein dolgoznak a Wilhelm Pieck Gyárban

I Vid Vg TI M1

1955 szeptember 26

A győri Wilhelm Pieck Vagon és Gépgyárban állandóan foglalkoznak a vasuti járművek korszerűsítésével.

Néhány héttel ezelőtt fogtak hozzá a nemzetközi előírásoknak megfelelő korszerű hűtőkocsi tervezéséhez. Élelmiszer-exportunk lebonyolításához a MAV-nak nagy szüksége van ilyen kocsikra. Különleges hőszigetelő anyagok alkalmazásával és újszerű szerkezeti megoldással 20 százalékos önsúly megtakarítást érnek el a régi hűtőkocsikkal szemben. Korszerű kéttengelyes, magas oldalsó szénzállító teherkocsit is terveznek, amely 30 tonna szént tud szállítani az eddigi 20 tonna helyett.

A vagonszerkesztés további területein szerepel a könnyűfém-ből készült kéttengelyű és négy tengelyű szénzállító kocsi. Ennek előnyei: mintegy 40 százalékkal csökkent az önsúly, tehát lényeges mozdony vonóerő megtakarítást jelent, rozsdállóbb, mint az acéllemez burkolat, amelyet a szén kén tartalma hamar megtámad és . végül hazai előanyagból állítható elő. Sor kerül majd a könnyűfém-ből készült vasuti személykocsi megtervezésére is.

A személykocsik építésénél egyre nagyobb gondot fordítanak a műanyagok széleskörű alkalmazására. Kísérletképpen két gyorsvonati személykocsit építenek műanyagok felhasználásával. A műanyagok könnyűellátásúak, higiénikusak és a tartós színesfém megtakarítást is érnek el velük.

A kocsik mennyezetét és falburkolatát festett falemez helyett kemény PVC burkolatból készítik, a padló-fedéshez pedig lágy PVC anyagot használnak. A fénycső világító testet úgynevezett pelistíróval, vagy plexi üveg burka védi. Az üléseken gumiszivacs-hoz hasonló műanyag-habpárnákat helyeznek el, amelyeket PVC-vel vonnak be. A csomagtartópolc könnyűfém-ből lesz perlon hálóból, vagy műanyaggal bevont alumíniumrudakkal. A kilincsek és egyéb szerelvények is műanyagból készülnek.

A műanyagok jó részét már alkalmazzák a fővárosi villamosvasut részére megrendelt könnyűfém villamos motor-kocsikon, amelyeknek tervezésében Pémpéri Kutató Intézetben és a Ganz Vagon-gyárban kívül részt vesznek a Wilhelm Pieck-gyár tervezői is. /MFI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás

1955 szeptember 26

14 órs 20

perc

Időjárás jelentés

A Hné Mi
hétfőn délután:

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 26-án,

Változó felhőzet

Az izlandi nagykiterjedésű ciklon lassan kelet felé vonul. Hidegfrontja ma reggelre benyomult az európai száraz földre, és csapadékot okoz a Rhone-völgyében, Németországban és a Skandináv-félszigeten, ennek következtében Európa középső területein át az Ural-hegységig húzódó magasnyomású gerinc délebbre helyeződik át.

Hazánkban vasárnap változó volt a felhőzet, de eső csak Kercagon hullott. A hőmérséklet napközben 19-22 fokig emelkedett, éjszaka 4-8 fokig hült le.

Budapestén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 1.1 fokkal alacsonyabb, a légnedvesség napi középértéke 5.1 mm-nél magasabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapestén hétfőn 12 órakor a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás kedden estig: változó felhőzet, eső nélkül, holnap elsősorban északnyugaton néhány helyen eső. Hőmérséklet déli-délnyugati szél. A hőmérséklet kissé emelkedik.

Várható legalsócsosnyabb hőmérséklet ma éjjel: 8-11, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 20-25 fok között. /MTI/

K

M T I

B E L P Ö L D I

H I R E K

B 20. kiadás

1955 szeptember 26

15 óra 10 perc

A mezőgazdaság arculatának megváltoztatásáért

ö Vid SJ/Pd No TI M1

1955 szeptember 26

A mezőgazdaság területén a nagyobb hozamok, jobb termés-eredmények eléréséhez minden vidéken, minden faluban hozzájárul államunk. A helyesen elosztott beruházások igen jól szolgálgják a mezőgazdaság fejlesztését és nagyobb egységeket tekintve a beruházások milliókat tesznek ki.

Az utolsó év végéig 40 millió forintot fordított államunk a Vas megyei termelőszövetkezetek fejlesztésére

A termelőszövetkezeti mozgalom Vas megyében is terebélyesedik. A kezdeti nehézségekkel küzdő közös gazdaságok indulást államunk 1954. végéig 40 millió forintos beruházással támogatja. Ebből az összegből elsősorban istállók, magtárak, pajták épültek, ezenkívül a gyümölcstermesztést és a kertészeti kultúrát is előmozdították. A jencsapáti alkotmány termelőszövetkezetben például ötven férőhelyes, a rábaffuzsi Új Elot Termelőszövetkezetben ugyanekkora, a nádasi Vörös Csillag-ban pedig száz férőhelyes tehénistálló épült. Az építkezések lehetővé tették az állattalomszám növelését. A megye termelőszövetkezeinek tehénállománya az idén több mint kétszázal, sertésállománya 865, juhállománya pedig 544 állattal nőtt meg. A kissonyíri Elöre Termelőszövetkezetben csupán a sertésállományt 350.000 forint jövedelmet hozott.

Építkezések a zala megyei gépállományokon

Zala megyében a gépállományok építkezések nagy részét az ötéves terv időszakában végezték el. Emlene új gépállományok létesültek ezekben az esztendőben. A megyében jelenleg 2500 erőgépe és több mint ezer munkagépe van a gépállományoknak a termelőszövetkezetek és az egyénileg gazdálkodók munkájának segítésére.

Az idén folytatják a szükséges beruházásokat és több gépállományt most is építenek. Palinban, Ócsasztrén, Palsóberényen az elmúlt napokban készült el az új Üzemanyagraktár, amely megfelel a tűzbiztonsági követelményeknek. Palinban rövidesen új munkáspihenőbe költöztetnek a traktorosok.

/folyt.köv./ k₂

B 21. kiadás

1955 szeptember 26

45 óra 20 perc

/A mezőgazdaság....folyt./ ö Vid SJ/Pd No TI Mi

Felsőbagodon befejezéséhez közeledik egy hatalmas gepszin építése. A megyében az ősszel csaknem négymilliárd forint értékű épületet adnak át rendeltetésének és még a telén lerakják a letenyei új gépállomás alapjait.

Nagyarányu munkák a Hanság termővé tételére

Győr megye területéből körülbelül 30.000 holdat foglal el a Hanság, amelynek lápos, tözegetes talaján jóformán alig terem valami és vannak teljesen terméketlen részei is.

A felszabedulás után hatalmas munka indult itt meg. Vizlevezető csatornák, öntözőtelepek, duzzasztógátak épülnek. A terméketlen vidék közepén működik a Hansági Állami Gazdaság, amely új altalajöntöző telepével szép terméseredményeket ér el. A Fertődi Kísérleti Gazdaságban is több mint 1.200 holdon vált termékenyebbé a hansági föld. Itt az altalajöntöző telepet másfélmillió forintos beruházással építették. A lápos talajból nagy rész jutott az egyénileg gazdálkodóknak is, akik a múltban nehéz küzdelem után is alig takarítottak be valamit földjeikről. A felszabedulás óta 1.300 hold öntözését szolgáló altalajöntöző telepet kaptak a gazdák.

Az idén újabb jelentős munkák folynak a Hanság meghódításáért. Csaknem négymilliárd forintos beruházással elvégzik a hansági főcsatorna tisztítását, két kotrógép dolgozik ezen a munkán éjjel-nappal. Nagyarányu erdősítés is kezdődött. 1947-ben csaknem 15.000 hold tözegetes terület égett ki, s most ezt a részt fésítják, erdősávokkal fűkezik meg a szél szárító pusztító erejét. A Hanságnak ezen a részen körülbelül 7.000-8.000 holdon telepítenek erdősávot.

A tervek szerint az elkövetkező 4-5 év alatt körülbelül hatmillió forintot fordítanak itt újabb területek termővé tételére. /MTI/

MTI BELFOLDI HIREK

B 22. kiadás

1955 szeptember 26

15 óra 11 perc

Naponta több mint ezer holdnyi területet szántanak fel a Bács megyei állami gazdaságokban

1 Vid SJ No TI Mi

1955 szeptember 26

A Bács megyei állami gazdaságokban serényen halad az őszi betakarítása. Szeptember 26-ig majdnem 6.000 holdról szedték fel a cukorrépát, a burgonyát és az egyéb őszi növényeket. A betakarított területen maradhatatlanul dolgoznak a traktorosok. A megye állami gazdaságaiban naponta 180 erőgép hasítja a földet - egy műszak alatt több mint ezer holdnyi területet szántanak fel.

Az őszi kapások megkésztet betakarítása miatt sem történik el vállalásaiktól az állami gazdaságok növénytermelési dolgozói. Kenyérgabonát csak megfelelő elővetemény után vetnek. Az őszi árpa és a rozs vetésével már rövidesen végeznek. Majdnem 6.000 holdra vetettek el eddig. A garai, a szakári és a bácsselmási állami gazdaságok a napokban megkezdték a buza vetését. /MTI/

Akik már befejezték harmadik negyedévi tervüket a Lenin Kohászati Művekben

1 Vid Vg TI Mi

1955 szeptember 26

A Lenin Kohászati Művek dolgozói fokozott lendülettel harcolnak azért, hogy eleget tegyenek felajánlásuknak, s éves tervüket december 20-ra befejezzék.

A Petőfi ifjúsági üzem négy vasöntő brigádja közül hétfőre már három brigád befejezte harmadik negyedéves tervét. A Hoffmeister, a Konezváld és a Lipala vasöntő brigád negyedéves tervén felül már több mint 200 tonna vasöntvényt gyártott. Ezzel a három brigád több mint kétszeresét teljesítette.

/szeptemberre teljesítés felajánlásuknak is

Dicsőretek eredményre vezetett a martiniások versenytése is: hétfőre a 9-es kemence olvasztó-brigádjai után a 7-es kemencénél dolgozó Jenei, Vizi és Eggerszegi ifjúsági martiniászbrigád is eleget tett harmadik negyedéves feladatának. A brigád tagjaival vetélkedő kemence brigádjaik döntő szerenük van abban, hogy a martiniászü hétfőre esedékes előírását már csaknem 2.400 tonnával szárnyalták túl, s így ezzel a teljesítménnyel egyik esélyese a "legjobb üzem" címért indult versenynek. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 23. keddás

1955 szeptember 26 15 óra 50 perc

Az öt éves terv során 38 Nógrád megyei községben gyulladt ki a villanyfény

i Vid Vg Hné P

1955 szeptember 26

Az Északkegyerországi Áramszolgáltató Vállalat sal-geterjáni igazgatóságának szerelőbrigádja az öt éves terv során több mint 250 kilométer hosszúságban épített villanyvezetőket Nógrád megyében. Ezzel 38 községbe jutott el a villamosenergia, gyulladt ki a villanyfény. A mezőgazdasági dolgozók munkájának megkönnyítésére 16 termelőszövetkezetet, 14 állami gazdaságot és négy gépállomást villamosítottak. Az idén álló községben kezd-ték meg a vezeték-hálózat kiépítését és az év végéig további hét termelőszövetkezetben gyulladt ki a fény. Rövidesen bevezetik a vil-lanyt a mecenkei új bányász lakótelepre is. /MTI/

Az Ozdi Finomhengernő befejezte harmadik negyedévi készáru tervét

i Vid Vg Hné P

1955 szeptember 26

Az Ozdi Kohászati Üzemek finomhengernővének dolgozói megfogadták, hogy harmadik negyedéves tervükön felül 1214 tonna hengerezelt készáruat adnak. Már a negyedév elején nagy erővel lát-tak az ígéret megvalósításához. Az eredményes munka érdekében az üzem műszaki és fizikai dolgozói részletes terveket dolgoztak ki az új technológia széleskörű alkalmazására és a technológiai fe-gyelen további megszilárdítására. Az eredmény nem is maradt el. Juliusi és augusztusi 2804 tonna előnyűket szeptemberben még csak növelték. Hétfőn reggelig 3509 tonnával teljesítették túl készáru tervüket és ezzel be is fejezték a harmadik negyedéves tervet. /MTI/

Az Állami Gazdaságok Minisztériumának jelentése az őszi munkáiról

i Kő § Na Hné P

1955 szeptember 26

Az Állami Gazdaságokban gyorsult az őszi munkák üte-mo. A legutóbbi tíz napban 1150 holdnál nagyobb területet istálló-brágyáztak és több mint kétszer akkora területen vetették el az őszi ket, mint a megelőző tíz napban.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás

1955 szeptember 26

15 óra 50

perc

/Az Állami Gazdaságok... folyt/ i Kő & No Hó P

Az állami trágyázási munkában a Rizsternelő ÁG. Igazgatóság, a Veszprém-Zala megyei ÁG. Igazgatóság, és a Győr-Sopron-Vas megyei ÁG. Igazgatóság gazdasági érték el a legjobb eredményt. A talaj termőerejének növelése érdekében ezt a munkát a következő napokban valamennyi igazgatóság - elsősorban a Pest-Mórád megyei, a Fejér-Hamán megyei és a Baranya megyei ÁG. Igazgatóság területén jelentősen fokozni kell.

Szeptember 23-ig az állami gazdaságok az őszi árpa vetéstervének $\frac{1}{2}$ kétharmadát, rozsvetéstervének pedig egynegyedét teljesítették. Az őszi árpa vetését eddig mintegy 135 gazdaságban fejezték be. Több gazdaság - így az éhuti és az alsuti - rozs vetését is befejezte, husz állami gazdaságban pedig már az őszi búzát is vetik. /majdnem

x x x

Az állami gazdaságok legfontosabb feladata most az, hogy gondos vetéssel biztosítsák a jövő évi termést. Ennek érdekében a talajfelkészítési munkák során ügyeljenek gyommentes, rozsalkos szerkezetű meggyvet készíteni és sine, észtbarázdamentes, korbájnaratásra kiválóan alkalmas, egyenletes talajfelszínt kialakítani.

A vetést egyenletes mélységben, egyenes sorokban, jó csatlakozó sorokkal, vetési hiba nélkül végezzék és vetés után azonnal járassanak megteret.

A dohány, a cukorrépa és a burgonya betakarítása mellett megkezdték az állami gazdaságok a kukorica törését is. A jó tavaszi talajmunka és vetés, a gondos és időben elvégzett növényápolás eredményeképpen az elhult éviknél jóval magasabb termést betakarítanak be korpánövérnyekből a gazdaságok. A Pankotai Állami Gazdaságban például az eddig letört 20 hold kukorica átlagtermése 30 mázsa.

A jó termés veszteségmentes, időben történő betakarítását helyes munkaszervezéssel, a rendelkezésre álló gépi erőt és fogat erő teljes kihasználásával kell biztosítani. A kukorica szárának nyomban a törés után történő vágásával és silózásával a tápanyagvesztést kell növelni. /MTI/

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 25. kiadás

1955 szeptember 26

15 óra

perc

Száznegyven vagon burgonya érkezett hétfőn a Nagyvásártelepre

i N. j. /kl No Hnó P 1955 szeptember 26

A termő vidék megkezdte a Gúlbaba- és az Ella-burgonya szedését és betakarítását, a kősei őszi Rózsa-, a Krüger- és a Woltman-burgonya szedését októberben kezdik. Hétfőn reggel a Nyírségből és Somogy megyéből 140 vagon burgonya érkezett a Nagyvásártelepre, nagyobb részben Ella-fajtájú. A Baranya megyei Siklós község egy vagon kiváló minőségű Hőpoholy-burgonyát szállított.

Többi között még a következő áru mennyiségek érkeztek a Nagyvásártelepre: 1820 mázsa vöröshagyma, 510 mázsa karfiol, 600 mázsa fejeskáposzta, 930 mázsa zöldpaprika, 750 mázsa paradicsom, 1810 mázsa alma, 400 mázsa szibarack, 680 mázsa szilva és 700 mázsa csonogeszőlő. /MTI/

Kétnapos tanácskozás az Állami Gazdaságok Minisztériumában az őszi munkákról

i Kő No Hnó : Mi 1955 szeptember 26

Az Állami Gazdaságok Minisztériumában az állami gazdaságok termelési igazgatóságai főigazgatóinak részvételével szeptember 23-án és 24-én kétnapos tanácskozást tartottak. A tanácskozáson megvitették az őszi teljesítésközpontú és a vetés-ajratéchnika, valamint a szilvási, a betakarítási és a mélyszántási munkákkal kapcsolatos feladatokat. Résztvett a tanácskozáson és a vitában fel-szóalt Pogácsás György, az állami gazdaságok minisztere és Ribánszky Miklós, állami gazdasági miniszterhelyettes is. /MTI/

Ünnepi ülés a Néphadsereg Képző Akadémiáján

k HM & FC III KC Hnó Mi 1955 szeptember 26

A Néphadsereg Képző Akadémiáján szeptember 28-án, szor-dán este 7 órai kezdettel Ünnepi Ülés lesz a Magyar Néphadsereg Színházában. Az ünnepi ülés előadója Huzai Jenő vezérőrnagy.

Az ünnepség második részében a Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett kiváló munkatársait díjazták. /MTI/

B 26. kiadás

1955 szeptember 26

15 óra 15 perc

A kohó- és gépipar ujtáinak augusztusban 1,521.840 forint ujtási díjat fizettek ki

i TP/Szb KM TI Mi

1955 szeptember 26

A kohó- és gépipari ujták pártunk útmutatása nyomán jelentős mértékben fokozták augusztusban ujtási tevékenységüket. A kohó- és gépipari ujták a múlt hónapban júliushoz viszonyítva 3.420 ujtási javaslatot nyújtottak be többet. Augusztusban a benyújtott 11,737 ujtási javaslatból az ujtási bizottságok 5,032-át elfogadtak és az üzemek 4.401 ujtást már meg is valósítottak. A kohó- és gépipar dolgozóinak ujtási alapján a múlt hónapban a kimutatott várható gazdasági megtakarítás 18,419.000 forint. Augusztusban a kohó- és gépipari ujtáinak 1,521.840 forint ujtási díjat fizettek ki. /MTI/

Csaknem száz ezer építómunkás üdült tiz év alatt

i SZB KM TI Mi

1955 szeptember 26

Az eltelt tiz év alatt csaknem száz ezer építő-, fa- és építőanyagipari dolgozó töltötte pihenését az ország legszebb üdülőiben. Míg a dolgozók naponta 8 forintot fizettek, addig államunk 24-30 forinttal járult napi ellátásukhoz.

Az idén 3.500 gyermek üdült az Építő- Fa és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének és a vállalatok üdülőiben. Háromhetes szanatóriumi pihenésben 500 építómunkás részesült, 3.000 dolgozó pedig gyógyfürdőkhöz kapott beutalót. A szakszervezet az idén 700.000 forintot fordított az üdülők, a nyaralóhelyek karbantartására, csinosítására. /MTI/

Balinkai szénbánya két üzeme befejezte harmadik negyedévi tervét

i Vid Vg TI Mi

1955 szeptember 26

Középdunántulon a pusztavámi külfejtéses bánya és a balinkai Ottó-táró után hetfőn reggelig újabb bánya, a balinkai András-akna dolgozói is teljesítették harmadik negyedévi tervüket.

A balinkai bányászok így visszabozták az állam gondoskodását. Ezen a bányatelepen 1951. óta több nyit fejlesztő negyvennyolc beruházás, sokon kívül mintegy tízmillió forintos költséggel 217 szőp új lakás, több, mint 500 személyes konyhás bányász-szálló és egy új iskola is épült. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 27. kiadás

1955 szeptember 26

16 óra 10 perc

Felkészültek a téli csuesfogyasztásra a Salgótarjáni Erőmű dolgozói

1. Vid. Vg. Hnó. Mi

1955 szeptember 26

A Salgótarjáni Erőmű dolgozói az idén már egyszer sem törték el az országos villamosenergia-menetrendtől. Jél felkészültek a téli csuesfogyasztásra is. Hifogástalan minőségben és határidő előtt fejezték be a kazánok nagyjavítását, amelynek eredményeként 771.000 kilowattóra áramot tudtak kifejleszteni előirányzatukon felül. A szerelők jó minőségi munkáját bizonyítja, hogy az első kazán, amit hét hónappal ezelőtt javítottak, ezóta is hibátlanul működik.

Előrelátóan gondoskodtak a tüzelőnől és a tárolóhelyet már színültig töltötték szénrel. A műszaki vezetőség intézkedett arról is, hogy megakadályozzák a szén melegedését és a vele járó kaloriavesztést. Felújították a 2. számú hűtőtornyot és rövidesen befejezik a 3. számúak a javítását is. Így lényegesen jobb hatásnyermin mintegy négy százalékkal csökken a felesleges csúsfogyasztás.

/MTI/

Hatmillió forint az építőmunkások gyermekeinek ellátására

1. SzB/SZB KM Hnó. Mi

1955 szeptember 26

Három évvel ezelőtt még csak negyven gyermekintézményt tartott fenn az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete. Ebben az időben egy-egy gyermek ellátása bölcsődében 306-340 forintba, a napközi otthonban 230-290 forintba került a havonta.

Az építő- és építőanyagiparban a gyermekintézmények száma 1955-ben jelentősen megnövekedett. Az idén már 28 bölcsődében 770, 38 napközi otthonban pedig már 1470 gyermeket helyeztek el. A bentlakásos intézetekben egy-egy gyermek ellátására 560 forintot fordítanak havonta, így jelentősen megjavult az építőmunkások gyermekeinek ellátása, életkörülménye. Állomány az idén hatmillió forinttal járult a két iparág legfiatalabbjainak kitűnő ellátásához. /MTI/

II

B 28. kiadás

1955 szeptember 26

16 óra 40 perc

Szüreti mulatságok Budapesten - Őszre készülődik a vendéglátóipar

1 KL/F KM TI MI

1955 szeptember 26

A budapesti vendéglátóipari vállalatok az ősze készülődnek és ami ilyenkor szokásos, több vendéglátó helyen szüreti mulatságokat rendeznek. Szeptember 30-án számos étteremben és vendéglőben tartanak szüreti mulatságot. Így például a Várkert Kisbirtokban, az újpesti Népkertben, a VI. kerületi Kárményseprő étteremben, az Aranycsillagban Pasterzsébeten és még jónéhány ismert budapesti vendéglátóhelyen. Több helyen a hagyományokhoz híven szabad tűzön készül majd a birkagulyás, flekken és sültkolbász. Természetesen nem fog hiányozni az étrendről az izes, pörkölt és - ami ilyenkor elmaradhatatlan - bőven gondoskodnak mástról is. /MTI/

Új öltözőt és fürdőt kaptak a kispésti Pipacs Selyemszövőgyár dolgozói

1 z/Bné KM TI P

1955 szeptember 26

Korszerűen berendezett gyönyörű új öltözőt és fürdőt avattak hétfőn a kispésti Pipacs Selyemszövőgyárban. A szép, kétemeltes épületben négy öltözőtermet és 24 hideg-meleg vízzel ellátott zuhanyzó-fülkét szereltek fel a legkorszerűbb követelményeknek megfelelően. Az öltözőterekben az üzem valamennyi dolgozója számára külön szekrény van, a padlón tarka szőnyegek, az ablakok előtt pálmák, virágok. A sok munkásikert elért gyár dolgozóinak új öltözőjét mintegy másfél millió forinttal építtette államunk. /MTI/

Nyilvános tervpályázat lakóházépítésre

1 SZB KM TI MI

1955 szeptember 26

Az Építésügyi Minisztérium nyilvános tervpályázatot hirdet, a többszintes lakóépületek teljesen előregyártott szerkezeti megoldására, könnyűbeton felhasználásával.

A pályázat részletes kiírása beszerezhető a Lakóépülettervező Vállalat műszaki osztályán /Budapest VII. Madách Imre tér 4 szám alatt/ A tervek benyújtási határideje 1955 december 12. Pályadíjak a következők: I. díj 22.000 forint, II. díj 16.000 forint, két III. díj 12.000-12.000 forint. Három pályaművet megvételre javasolnak összesen 24.000 forint értékben. /MTI/

TL

B 29. kiadás

1955 szeptember 26

16 óra 45 perc

Ujabb intézkedés lépett életbe a peremkerületek közlekedésének megjavítására

i KF/Szb KM TI Mi

1955 szeptember 26

Budapest Főváros Tanácsa közlekedési igazgatósága, a fővárosi közlekedési vállalatokkal közösen, újabb intézkedést hozott a peremkerületek közlekedésének megjavítására. Hétfőn reggel lépett életbe az az intézkedés, amellyel újabb lakóterületeket kapcsoltak be a villamos és az autóbushálózatba.

Hosszabb útvonalon közlekedik a 41-es jelzésű villamos

A 41-es jelzésű villamosok eddig Kispesten a Vörös Hadsereg utjától a Tóth Arpád utcáig közlekedtek. A járat útvonalát a dolgozók kérésének figyelembevételével meghosszabbították, s hétfőtől már ezen az útvonalon, a Vörös Hadsereg utján, a Hofherr Albert utcán és az Ády Endre uton át a Wekerle telpig /az Arany János utcáig/ járnak a villamosok.

A 41-es tengermentesítő járat, úgy mint eddig, csak munkanapokon, csúcsforgalmi időben bonyolítja le az erős forgalmat. A meghosszabbítással azonban lehetővé vált, hogy a Wekerle telepről Kispest gyáraiba, üzemeibe, például a Kistex-be, utazó dolgozók átszállás nélkül juthassanak munkahelyükre, illetve otthonukba.

Meghosszabbították a 41-es és az 51-es autóbuszjárat útvonalát

A 41-es jelzésű autóbusz útvonalát - amely eddig a Kelenföldi-pályaudvartól a XI. kerület Kecskeméti József utcáig járt - most a Kelenvölgy - Kecskeméti József utcán és a Hunyadi Mátyás uton át az Allvány utca torkolatáig meghosszabbították. A 41-es jelzésű autóbuszok kétszer olyan nagy területen közlekednek, mint eddig. Az 51-es jelzésű autóbuszok ugyancsak hétfőtől a Kőbányai Zelka Máté téri régi végállomáson túl a Kőbányai uton és a Pongrácz uton át, a Salgóterjáni utcáig közlekednek. A meghosszabbítással újabb területet kapcsoltak be a közlekedésbe és megkönnyítették a Pongrácz uti lakótelep dolgozóinak utazását. Most nem kell sokat gyalogolni az autóbusz, vagy villamos megállóiig, ezenkívül közlekedési lehetőséget teremtettek Kőbánya központja és a belső városrészek között. /MI/

MTI BNL FÖLDI HIREK

B 30. kiadás

1955 szeptember 26

78 óra 05 perc

A Fővárosi Villamos Vasut közli,

A VT & Dó Vg Hnó Bn 1955 szeptember 26
hogy szeptember 27-én, 28-án, 29-én és 30-án 8 óra és 14 óra
között az 55-ös villamosjáratot vágánycserélési munkálatok miatt csak
Marx tér és a rákospalotai felüljáró /Viztorony/ között közlekedtetik
A rákospalotai felüljáró és Rákospalota 55-ös végállomás között a
forgalmat ingajáratokkal, átszállással tartja fenn. Ebben az időben
a 90-es jelzésű villamosjáratok sűrítve közlekednek. /MTI/

Hírek a budapesti fiatalok életéből

A HI/Sznó KC Hnó Bn 1955 szeptember 26
A budapesti DISZ-bizottság irányítása alatt működő
Potéfi Kör rendezésében szeptember 28-án, szerdán este 7 órai kez-
dettel a Kossuth Klubban /VIII. Múzeum u.7./ beszámoló lesz a genfi
nemzetközi atomfizikai értekezletről. Előadó: Szabó Ferenc, az ér-
tekezleten résztvett magyar küldöttség tagja.

x x x

A Kínai Népköztársaság /NTPK/ évfordulója alkalmából
a budapesti DISZ-bizottság október 1-én, szombaton este 8 órai kez-
dettel a Vasas-székházban találkozót rendez a Magyarországon tanul-
ló kínai ösztöndíjasok és a budapesti fiatalok részvételével. Az ünnep-
ség után műsor és reggelig tartó tánc lesz.

x x x

A budapesti DISZ-bizottság, a Magyar Néphadsereg
Központi Tiszti Háza és a MÖHOSZ a Néphadsereg Napja tiszteletére
október 2-án, vasárnap a hűvösvölgyi nagyréten egésznapos találko-
zót rendez néphadseregünk harcosai és a budapesti fiatalok részére.
A találkozó résztvevőit tőrzene, különböző sportversenyek, gyermek-
műsorok, kulturális rendezvények szórakoztatják. A találkozó táncor-
kábbal és táncszal zárul. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 31. kiadás

1955 szeptember 26

18 óra 45 perc

Súlyos börtönbüntetést kapott két üzérkedő hangversenyrendező

i MS/Szb KC Hné Bn

1955 szeptember 26

A VI. kerületi bíróság többnapos tárgyalás után ítéletet hozott a Lóránt György és Fischer György műsorügynökök bűnkerében. Lóránt György engedély nélkül hangversenyeket rendezett a Csokkoveszkij-parkban és a fellépő művészeknek az előírtnál kisebb fellépti díjakat fizetett. Ugyanakkor a rendező szervvel szemben fel-számította a teljes fellépési díjat, s a különbözetot megtartotta. Ezzel jelentős kárt okozott a társadalmi tulajdonban és áldárítá-üzérkedésen kívül a fellépő művészekkel szemben zserelást követelt el, mert felléptetésüket ahhoz kötötte, hogy a honoráriumokból egy részt az ő számára adjanak le. Több esetben kifizette ugyan az elő-irt fellépési díjat a művészeknek, azonban utalóg egyrészét vissza-követelte tőlük.

Fischer György ugyancsak engedély nélkül a hangver-senyok egész sorát rendezte. Budapesten az ÉDOSZ-parkban rendezett hangversenyeken sorozatos fellépésre állapodott meg a művészekkel, de kiközvetítélésüket az Országos Filharmóniától csupán xxx egy-két előadásra kérte. Így a többi alkalom után nem rötta le az előirt dí-jet. Vidéki kulturátthonokban is rendezett hangversenyeket. Ilyen-ker a közvetítést csak egy előadásra kérte, de a leutazott művésze-ket többször léptette fel, még pedig a megszabattnál elesőbb fellépé-si díjért. Üzérkedéseivel tekintélyes jüvedelemre tett szert, két-óves működése alatt a Pazaráton villát tudott magának vás rolni.

A bíróság Lóránt Györgyöt 3 évi és 8 hónapi börtönre, 5 évi jogvesztésre, 40.000 forint értékű vagyonelkobzásra ítélt és 5 évre kiutasította Budapest és Pest megye területéről. Fischer György büntetését 4 évi és 2 havi börtönben, 4500 forint értékű vagyonelkobzásban állapította meg a bíróság és Lóránthoz hasonlóan 5 évi jogvesztésre, valamint kiutasításra ítélte. /MFI/

R

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 32. kiadás

1955 szeptember 26

18 óra 16

per

A Volt Ellenállók Nemzetközi Szövetsége végrehajtó bizottságának ülése

t Be/Fd KC Hnó Bn

1955 szeptember 26

A Volt Ellenállók Nemzetközi Szövetsége végrehajtó bizottsága szeptember 25-én megkezdte tanácskozásait. Az ülés jóváhagyta az elnöklő Henri Manhes által előterjesztett napirendet. Az ülés első napirendi pontjaként a főtitkárság jelentésével foglalkozik, amely a szövetségnek a nemzetközi létkör további javítására, az európai biztonságra és a béke megszilárdítására vonatkozó tevékenységéről és feladatairól szól. Második napirendi pontként a volt ellenállók jogainak és követeléseinek érvényesítésével foglalkozó brüsszeli nemzetközi tanulmányi napokkal kapcsolatos kérdéseket tárgyalják. Foglalkozik az ülés a szövetség szociális tevékenységével, az ellenállási mozgalom kulturális örökségének védelmével, kincseinek feltárásával, a nemzetközi ellenállási díj megalapításával.

A napirend jóváhagyása után André Leroy, a Volt Ellenállók Nemzetközi Szövetségének főtitkára tartotta meg beszámolóját.

Ránutalt a nemzetközi helyzetben legutóbb bekövetkezett jelentős változásokra, a genfi értekezlet jelentőségére. Hangsúlyozta, hogy az egykori ellenállók erőfeszítései is hozzájárultak a népek erőfeszítéséhez, amelyek eredményének kell tekinteni a négy nagyhatalom genfi meg egyezését. E meg egyezés célja, hogy a kölcsönös bizalom szellemében lássanak hozzá a vitás nemzetközi kérdések vizsgálatához.

Ezután az európai biztonság megvalósításával és a német kérdés megoldásával foglalkozott. Megállapította, hogy az ellenállók a fasizmus és a német militarizmus ellen folytatott harcuk nem ért véget a szövetségesek győzelmével. Az ellenállók nem lehetnek közömbösek például a német kérdés megrendezésére javasolt megoldások iránt és semmi esetre sem egyezhetnek bele ebbe, hogy az egyesített Németországot bármiféle katonai tömbbe vonják be.

A volt ellenállók eszményképeinek és akaratának megfelelően megoldás csak az lehet, ha az összes érdekelt hatalom szorosán együttműködnek ennek a problémának a rendezésében. A volt ellenállók éppen ezért mind erőjükkel, mind tetteikkel hozzájárulnak járulni ehhez az együttműködéshez.

/Folyt.köv./

II

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 33. kiadás

1955 szeptember 26

18 óra 31 -

perc

/A Volt Ellenállók....folyt/ t Dc/Fd KC Hné Bn

Az egykori ellenállók ereje - folytatta André Leroy - egységükben rejlik. Ezt az egységet tovább kell szilárdítani, állandóan fejleszteni kell nemzeti és nemzetközi síkon egyaránt.

A továbbiakban a volt ellenállók, a néciizmus áldozatainak jogával foglalkozott. Szólt a Volt Ellenállók Nemzetközi Szövetsége szociális törekvéséről, elsősorban tagjai és gyermekeik üdültetéséről. Rámutatott, hogy a szövetség szociális törekvése állandóan fejlődött és a következő években tovább fejlődik.

Befejezésül hangsúlyozta: a Volt Ellenállók Nemzetközi Szövetsége minden társaságot, minden szövetséget közös eselokvésre hív fel, hogy hozzájáruljanak az összes hatalmak együttműködéséhez, amely a nemzet kérdését békés megoldásnak, az országok biztonságának egyetlen biztosítéka.

A beszámolót követő vitában felszólt Alekszander Szurek, a Volt Ellenállók Nemzetközi Szövetségének helyettes főtitkára, Jacques Debu-Bridol alelnök és több más küldött./MTI/

Példemutatásan dolgoznak a falun a párt küldöttei

ö Vid -oz/Szl -oz Hné Bn 1955 szeptember 26

Nemesek irányít, hanem meggyőző népnevelő munkát is végez a nyuli tanácselnök

Nyuli Szabó Ferenc, a győri Gyapjúfonó és Szövőgyárban került a tanács élére. Nehéz volt megválnia az úzentől, szerették, megbecsülték ott, mint jó munkást, jó kommunista népnevelőt. A párt hívó szavára azonban felure költözött és néhány hónapja már, hogy mint "pulközség tanácsa végrehajtó bizottságának elnöke dolgozik a párt politikájának megvalósításáért. Az úzenben szerzett tapasztalatait hasznosítja új munkakörében is. Tanácsok irányít, igyekszik a lakosság minden ügyes-bajos dolgával megismernedni, orélyes a hol erre van szükség, de ugyanakkor fáradhatatlan népnevelő is. A nyári munkái idején j. formán mindennap ellátogatott a határba, csépléskor is hol az egyik, hol a másik szórán tünt fel. A lakosság egyre inkább bizik tanácselnökében, hallgat a szavára.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 34. kiadás

1955 szeptember 26

12 óra 40

perc

/Példemutatón...1.folyt/ ö Vid -cz/Szl -cz Hné Bn

Bizonyítja ezt az is, hogy a község a begyűjtési versenyben az utolsót kapta az első helyért került a járásban és egyre több dolgozó peresztobai feladatokra vállalkozott, hogy a község gazdálkodás utját választja. Új terv elkészítését tervezik, s eddig már 16-en írták alá a belépési nyilatkozatot, köztük több tanácsos, a tanácselnök kezdeményezésére tervbe vették a szőlőterületek felújítását, ezenkívül elhatározták, hogy újabb területeken telepítsenek szőlőt, gyümölcsöst. Jól haladnak az őszi munkák is a községben, a takarmányfélleket már elvetették. A jövő vizsgálati munkájában a tanács igyekszik minél több műtrágyát biztosítani, eddig 45 mázse műtrágyát már leszállítottak, s további szállítványokról is gondoskodik a tanács.

Új

A párszervezet segítségével legyőzi a nehézségeket a jársz. halmi Béke Tsz új párttitkára Jákó

tért

Öt hónappal ezelőtt a párt hívó szavára a haza szülőfalujába, Jákóhalmára K. Rékgyártó Mihályné, aki addig a járszberényi járás MDSZ titkára volt. A tel. keresett, széleslátó, teremtő fiatalasszonyt az 1600 holdas Béke Termelőszövetkezet kommunisztái párttitkárnak választották. Az új párttitkárnak különösen három főleg okozott nehézséget a falun: új munkaköre, fiatalosága és asszony volta. A községi pártszervezet és a Béke Tsz kommunisztái azonban az első naptól kezdve segítőkészséggel álltak mellette. Közülük azután éppen azok a tényezők tették lehetővé, hogy Rékgyártó Mihályné jó munkát végezzen, amelyek kezdetben nehézséget okoztak. Mint új ember, ugyanis először látta meg a szövetkezetben lévő hiányokat, a fiatalosága révén könnyebben tudta ezeket leküzdeni. Még ez is előnyére vált, hogy nő, a termelőszövetkezet 73 nődolgozója ugyanis így még lelkesebben állt mellé nehéz munkában. Sok segítséget kapott Rékgyártóné a községi pártbizottság titkáraitól, akikkel mindig megbeszélte a konkrét feladatok megoldását. A pártbizottság javaslatára Rékgyártóné kéthetnapos mezőgazdasági szaktanfolyamot is elvégzett, amelyen megismerkedett a mezőgazdaság és a termelőszövetkezetek sajátos kérdéseivel. Eddig a legtöbb nehézséget a munkaerőhiány okozta a szövetkezetben. Az elmúlt évben is idegen munkaerőre kellett az erőtámaszban. Rékgyártóné és a községi pártbizottság kezdeményezésére az idén a gépállomás sokkal nagyobb segítséget adott a termelőszövetkezetnek, mint az elmúlt években.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás

1955 szeptember 26

78 óra 40 perc

/Példamutatás...2.folyt/ ö Vid -oz/Szl.-oz Hné Bn
Jászjákóhalma.

Az idén először aratott kombájn... határában, és a tagok kiszámolták, hogy a két kombájn révén több mint 10.000 forintot takarítottak meg. Jelenleg is a gépállomás traktorpai végzik az őszi munkákat, vetik az őszi árpát és búzát, még hozzá kelesztik sorosan. A fiatal párttitkár különösen nagy gondot fordít arra, hogy jövedelmesebbé tegyék a termelészövekhezet gazdálkodását. Jövedelmére tovább fejlesztik az öntözőes kertészetet, mesterséges borjunevelőt létesítenek, s hamarosan üzembe helyezik a tsz tejfeldolgozóját.

Segíti a megyebizottság a felura küldött pártmunkásokat

Hajdu megyében az év elején mindössze 21 községi pártbizottság működött, számuk jelenleg megközelíti az 50-et. Az új pártbizottságok élére nagyrészt územelből felura küldött pártmunkások kerültek. A megyebizottság titkárai és osztályvezetői részletesen megbeszölték ezekkel a pártmunkásokkal a teendőket, s ezóta is állandóan segítik őket a feladatok végrehajtásában. Rövidesen újabb pártmunkások érkeznek Hajdu megyébe, december végéig Budepestről 30, debreceni územelből pedig 23 pártmunkás megy a községekbe tsz-elnöknek, párttitkárnak, állami gazdasági, vagy gépállomási vezetőnek. Az illetékes állami szervezeteknek kell gondoskodniuk, hogy a felura került pártmunkások megfelelő lakást kapjanak, s általában, hogy zökkenőmentesen tudjanak hozzáfogni munkájukhoz. E feladat megoldását a megyei pártbizottság állandóan ellenőrzi és szorgalmazza./MTI/

B 36. kiadás 1955. szeptember 26. 17 óra 50 perc

Új tanműhelyt avattak a ruhaipar jövő szakmunkásai

t g/Szné/PE Bn

1955. szeptember 26.

Szeptember 26-án, hétfőn délután átadták a Könnyűipari Minisztérium Ruhaipari Tanulóiskolájának Rákóczi téri új tanműhelyét. A tanműhelyben 35 korszerű gép mellett sajátítják majd el a fiatalok az üzemszerű termeléshez szükséges gyakorlati tudást. Ez a mintegy négyszázezer forintos költséggel létesített új tanműhely már a negyedik ebben az évben, amelyet a ruhaipar jövő szakmunkásai államunktól kaptak. /MTI/

Szerkesztőségek figyelmébe!

PE Bn

Az előbbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Kodály Zoltán és Szabolcsi Bence, - az operahézi Bartók ünnepségen elhangzó - beszédünk kivonatát. A beszédek csak jelzésre használhatók fel. Keretet később adunk.

X X X

Kodály Zoltán megnyitó beszéde

k.KC/PE Li

1955. szeptember 26.

Tíz éve halott, de jobban él, mint valaha. Mióta nem propagálhatják személyesen műveit, jobban terjednek, mint életében. Nézzük a világ hangversenyműsorait, ritkán hiányzik neve. Lapozzuk a hanglezgyárak jegyzékait: egy-egy műve négy-öt felvételben is forog. Idegen nyelveken könyvek jelennek meg róla.

- Mit jelent ez a mi számunkra? Bartók minden egyes szereplése említése Magyarországot jelenti. A világ népei kénytelenek tudomásul venni, hogy művésze ebben a társadalomban gyökeresedik, akarva, nem akarva ezt az országot, népet fogja vele, hogy a nép jellemét műveiből jobban megismerheti barokki, mint akármilyen jókora propaganda-ból, vagy rosszakaró ellenpropaganda-ból.

- De nézzünk körül itthon: eléggé felhasználjuk-e műveit a magunk ismeretünk elmélyítésére? Méltók vagyunk-e a rólunk festett képhez, azok vagyunk-e a lóban, aminek minnet látott és látott? Eleget nézzünk-e abba a tükörbe és elögen vagyunk-e, akik ebben a tükörben meg is tudjuk magunkat látni? S ha vagyunk, nem vagyunk elegenden.

/folyt. köv./

B 36. kiadás 1955. szeptember 26. 19 óra 50 perc

Új tanműhelyt avattak a ruhaipar jövő szakmunkásai

t g/Szné/PE Bn 1955. szeptember 26.
Szeptember 26-án, hétfőn délután átadták a Könnyűipari Minisztérium Ruhaipari Tanulóiskolájának Rákóczi téri új tanműhelyét. A tanműhelyben 35 korszerű gép mellett sajátítják majd el a fiatalok az üzemszerű termeléshez szükséges gyakorlati tudást. Ez a mintegy négyszázezer forintos költséggel létesített új tanműhely már a negyedik ebben az évben, amelyet a ruhaipar jövő szakmunkásai államunktól kaptak. /MTI/

Szerkesztőségek figyelmébe!

PE Bn

Az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Kodály Zoltán és Szabolcsi Bence, - az operahézi Bartók ünnepségen elhangzó - beszédének kivonatát. A beszédek csak jelzésre használhatók fel. Keretet később adunk.

X X X

Kodály Zoltán megnyitó beszéde

k.KC/PE Li

1955. szeptember 26.

Tíz éve halott, de jobban él, mint valaha. Mióta nem propagáltja személyesen műveit, jobban terjednek, mint életében. Nézzük a világ hangversenyműsorait, ritkán hiányzik neve. Lapozzuk a hanglemezek gyűjteményeit: egy-egy műve négy-öt felvételen is forog. Idegen nyelveken könyvek jelennek meg róla.

- Mit jelent ez a mi számunkra? Bartók minden egyes szereplése említése Magyarországot jelenti. A világ népei kénytelenek tudomásul venni, hogy művésze ebben a társadalomban gyökeresedik, akárcsak, nem akárcsak az országot, népet festi vele, hogy a nép jellemét műveitől jobban megismerheti bárki, mint akármilyen jókora propagandából, vagy rosszakaró ellenpropagandából.

- De nézzünk körül itthon: eléggé felhasználjuk-e műveit a magunk ismeretének elmélyítésére? Méltók vagyunk-e a róla festett képhez, azok vagyunk-e a lóban, aminek minket látott és látott? Eleget nézzünk-e ebbe a tükörbe és elgondoljuk-e, akik ebben a tükörben meg is tudják magunkat látni? S ha vagyunk, nem vagyunk elegendően.

/folyt. köv./

M T I B E L F O L D I H I R E K

B 37. kiadás

1955. szeptember 26.

20 óra 05 perc

/Kodály Z. beszéde. . . 1. folyt./ MIC/ME Li Bn

- Mélyenjáró okai vannak ennek. A magyar műveltség típusa, mióta csak ilgesmire beszélhetünk, jóformán zene nélküli. Ebbe nem nyugodhatunk bele. Messzemenő, hosszulejáró munka vár itt a magyar zenésztársadalomra: a magyar műveltség eddigi típusát át kell formálni olyanná, hogy a zene is szerves része legyen.

- Ezzel nemcsak a zene, hanem a nemzetnevelés ügyét is szolgáljuk. Petőfi szemrehányóan kérdi a nemzetét: "mikor ébredsz önérzetre?" Nos, Bartók művei erre az önérzetre is tanítanak, mégpedig minden internacionalizmusa ellenére, sőt éppen azért: magyar önérzetre, bátorságra.

- Eleget teszünk-e erre, hogy népünkben a magasabb zene igényét felkeltjük, fokozzuk, hogy megtanítsuk hallani? Hiába játszunk akár Bartók, akár Beethoven műveit napestig, ha nem gondoskodunk róla, hogy minél többen legyenek, akik hallva hallják, értve értik. Nem Bartók kedvéért, - erre neki semmi szüksége, - hanem népünk kedvéért, hogy népünk életét tegyük szebbé, gazdagabbá. Boldog lehet az az ország, mely népét jórészt hazai termésű műveken át vezetheti a magasabb művészet felé.

- Ezt pedig, mint minden nevelést, az általános iskolában kell kezdeni. E nélkül, zenei élmény nélkül, népünk számára üres nevek maradnak a zene nagyjai, üres név maradna Bartók is, a legszebb ünnepek, beszédek, könyvek, emléktáblák ellenére is.

- Jókatink gyakran szembe vetették, hogy hősei valószínűleg, nem léteztek. De még ilyenek nálunk mindig voltak és lesznek, akik gondolnak merészet és nagyot és ráteszik életüket. Ime Bartók is ilyen típus, és már ezért is nyitva előtte az utat a magyarság szívébe,

- Abban a reményben nyitom meg mai emlékünnepeket, hogy a zenésztársadalom, a hivatalos tényezők, mindenki összefog, hogy ennek még meglévő akadályai nélkül előbb elháríttassanak.

x x x

Szabolcsi Bence beszéde

- Az egész művelt világ megünnepli ma egy magyar zeneköltő emlékét, egy zeneköltőt, aki tiz évvel ezelőtt, hazájától távol, önkéntesen vállalt tragikus száműzetésben,

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38. kiadás

1955. szeptember 26. 20 ór-05 perc

/Szabolcsi B. beszéde. . . / folyt. / t KC/PE Li Bn

Hosszu szenvedés után hunyta le örökre szemét - kezdte beszédét. - A világ, amely ezóta felismerte, hogy ez a halálcset egy halhatatlan felismerkedés kezdete volt, a világ, amely legutóbb békedíjjal emlékezett meg erről a zeneköltőről, most arra az országra, arra a nemzetre is gondol, mely a költőt neki adta, s azt kérdi ma tőlünk és önmagától: ki is volt ez a művész? kit adott benne a világnak a kis Magyarország? hogyan lehet, hogy hangjában, magyar dallamában a világ minden pontján magára ismer az ember, hogy vigasztalójává, tanítójává és lelkesítőjévé lehetett távoli milliiónak? s mit jelent, mi újat mond a kép, melyet az emberről és világról az ő művészete villantott fel először?

- Az a hatvannégy év, amelyet ez az élet átfog, a világtörténelem egyik legnagyobb korszakfordulóját jelenti. A föld a korban valósággal megrázkódott és alkot cserélt. Életében törték ki az első világháborúk s alakultak meg az első szocialista államok. A világ ekkora megrázkódtatásának alig van példája a történelemben. Nem egy nép, nem egy földrész: az egész emberiség átalakult a hat évtized alatt. Az ember régi világa válságba került, szűknek bizonyult, börtönné vált s az ember dörömbölni kezdett börtöne falán, hogy végül is ledöntse azt a börtönt, hogy forradalmak villáma és mennydörgése közepette, iszonyu viharban kilépjen belőle s elinduljon a maga új szabadsága felé.

- Az új már itt volt, de a régi még nem adta fel a harcot, mint minden korszakfordulón, de most inkább, mint valaha, az emberi lét látóterére kitágult, mialatt utján ott meredeztek a régi élet rozsdás sorompói és drótsövényei. Ezt a világot, az új ellentétek, feszültségek és robbanások világot nem lehetett többé az művészet régi eszközeivel kifejezni, a zenével sem; ez az élet tele volt disszonanciákkal és ütközésekkel, riadalmakkal és lázadásokkal, új fájdalmakkal és új szépségekkel, amiket nem ismert a régi; és ritmusa is meroban más útra lejtett, mint a régié. Az új világ énekese nem jött ott a járt utakon. Bertók Béla ott volt a legelsőek között, akik a válság és ujjaszületés új nyelvét megtalálták, a legelsőek között s ott is legelsőnek mintázták az új nyelvből halhatatlan remekműveket, az emberiség hősi harcának és nagyszerű felismerkedésének világraszóló remekműveit.

- Szinte egész életét jellemezte ez a harc az új zenei nyelvért, s ez a harc természetesen nemcsak "nyelvi" vívmányokért folyt.

/folyt. köv./

/Szabolcsi B. beszéde. . . 2. folyt./ t KC/PE Li Bn

hanon lényegében azért, hogy legyen művészet, mely az új nemi-
vilót, a korszak, új érzelmi világot méltóképp tudja megszólaltatni.
Kortársaink nagyrésze megtorpant ebben a küzdelemben, vagy bele-
veszett a vak kísérletezésbe, - Bartóknak biztos irányítáje maradt
a maga tévedhetetlen erkölcsi, jellembeli szilárdsága, . Művésze,
egész emberi látókörével együtt, folyton fejlődött és tágult, anél-
kül, hogy alapvető eszményeit, irányát, tartótengelyét megtagadta
volna. Olyan példaképei és utitársai voltak, akik a kor zűrzavará-
ban bátran mutatták az utat felfelé: Bach és Beethoven, Liszt és
Kodály. De legfőbb mestere a nép zenéje volt, magyar, szlovák, ro-
mán, ukrán, bolgár, török és arab parasztnépek egyszerű dallami, amelyek
ben, mióta felfedezte őket, egyszerre felismerte a zene teljes meg-
ujhodásának kulcsát.

- És itt sem pusztán zenei felfedezésről volt szó. Mikor
- most ötven éve - nagy művésztársával, Kodály Zoltánnal megkezdte
a magyar nép: ősi dallamkincsének feltárását, mindketten tudatában
voltak felfedezésük nemzeti, társadalmi egyetemes jelentőségének.
Nemcsak a magyar zene: egész Magyarország megújodása volt itt a
sugalmazó gondolat! Mindkettőjükben a sorsforduló tudata hajtotta;
azt a követelést, hogy "most vagy soha", Petőfi óta ők mondták ki
először, Ady Endrével egyidőben. S mikor Bartók megkezdte a szom-
szédos, majd a távolabbi népek zenéjének buvárlását, a szálak egyre
messzebbre veztek, a tanulságok egyre mélyebbre és magasabbra:
megmutatták az utat Kelet-Európa parasztnépei, elhasználatlan, ősi erő-
tartóképei, s még rajtuk is túl, egy teljesebb és igazabb emberi
élet felé. Nem a "kezdetleges" volt itt a vonzó, hanem a vilóság
mélyebb, teljesebb arculata. Amit talán még soha senki nem tett:
ő négy világrészben vizsgálta a népek zenéjét s a népzeneimnek olymó-
don lett tudósává és művészevé, hogy megértette és felidézte bennük
a népek életét, sorsát, karakterét. Mielőtt könyvei és tanulmányai
a tudományosság új fogalmát alkalmazták meg a nemzetközi nép-
zenekutatásban, ő itt is, mint mindenben, eljutott a szélső határ-
ig: a parasztdallamban meghallotta az ember zenéjét, a népek hang-
jában az emberiség szabadságvágyát; s felismerte, hogy csak az a
költő lehet szabad ember, aki az embermilliók szabadságát hirdeti.
Körülötte magány volt és fojtogató sötétség, körülötte "az éjszaka
zenéje" szólt, - de ő hallotta már az eljövendő hajnal riadóját
és annak a nagy virradatnak énekese lett. Nemcsak a válság vihar-
madara tudott lenni, hanem a megoldás és felemelkedés heroldja is.

/folyt. kövő/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 40. kiadás

1955. szeptember 26.

1 óra 20 perc

/Szabolcsi B. beszéde. . . 2. folyt./ t KC/PE Li Bn

- Az a mély emberség, amelyet a népek zenéjéből tanult, s melynek egyik legnagyobb képviselője lett, adott erőt Bartók Bélának arra is, hogy minden engedély nélkül vivjon meg korának szörnyeteg eszméivel, az embertelenség ójszakájával, a torz és gyilkos rögeszmékkal, főleg a kornak azzal a két apokaliptikus rémével, mely az ő életét és munkáját is kioltással fenyegette: a sovínizmussal és a fasizmussal. Az ő számára mindkettő az ember, az élet és az igazság eltorzítását jelentette; kezdettől fogva élet-halál harcban állott velük. "En részéről egész életemben minden körülményen, mindenkor és minden módon egy célt fogok szolgálni: a magyar nemzet és a magyar hazá javát" - fogadja meg huszonkét éves korában; s az ifjú művész fogadalmát természetesen folytatásként követi meg az érett férfiú, közel harminc évvel később: "Az én igazi vezéreszmém a népek testvérré válásának eszméje, a testvérrévülés minden háborúság és viszály ellenére". - A két jelige... akkor már ugyanazt mondja: a művész csak akkor szabad, ha népéhez tartozik, - s maga a nép csak akkor szabad, ha testvére tud lenni a többi népnek. Ne engedjük, hogy elválasszák, hogy egymás ellen uszítsák a népeket! "egyik népnek a másiktól való elválasztása" nemcsak "a népzene fejlődésére káros", hanem elvezet odáig, ahol "megszűnik a művészet és a tudomány, megszűnik a jog és belátás..." Hosszu munka, hősi erőfeszítés előzte meg ezt a döntő felismerést a zeneköltő életében; de mikor ide eljutott, a korszak megszálltán áll s vele szemben már régóta felsorakoztak az ösztönök határhelyességei, sunyi vánszedők és félcseztű megsejteltek, akik tervszerűen szerveznék Bartók munkájának elgáncsolását, ha erejük engedné; ösztönük pontosan megszűnt, hol kell legfőbb ellenségüket keresniük, hol az a fényforrás, mely ellen gyűlöletük fekete hadainak fel kell vonulniuk. Sokszor úgy látjuk: kis hiba, hogy ezt a fényforrást el nem oltották. S mikor a hatv-néves Bartók keserű lélekkel, a fasizmus ellen tüntetve, kivándorolt hazájából, az ő megnőtt fekete árnyékai triumfáltak, az ő eljasságuk tartotta korai, kárörvendő diadalúrnepét a szerencsétlen Magyarországon.

Ma, amikor a fekete hadak, a tudatlanság és gonoszság fekete hadai szétszóródtak, még valamit megláthatunk abból a harc-
ból, amelyet Bartók Béla ellenük vívott. Ennek a harcnak egyik leg-
főbb jelentősége, hogy sietettette Bartók eszméink tisztázását,
hogy segítette át a különböző i luziókkal való leszámolásában. Az
ilyen korszak, amelyben Bartók élt, bővíben van az átlátó kép-
reázatoknak s mindent elkövet, hogy költői későn őbredjenek. Bartók
fejlődésének egyik legnegatívabb vonása, hogy semmiféle káprázattól
nem riadt vissza, de mindegyiken átlátott, mindegyiket könnyűnek
találta, mindegyikből ki tudott nőni. /folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 41. kiadás

1955. szeptember 26.

20 óra 35 perc

/Szabolcsi B. beszéde. . . 3. folyt./ t KC/PE Li Bn

- Ennek a kibontakozásnak és felemelkedésnek, ennek a halhatatlan, szinte emberfeletti erőfeszítésnek és küzdelemnek jegyében születtek meg Bartók korszakos jelentőségű alkotásai. Így írta meg azokat az apró remekműveket, amelyek egész nevelésünk példaadói maradnak, mert egyszerre keltik fel a gyermek lelkében a magyart, a művészt, és az embert; így írta meg operáját, a "Kékszakállu herceg várát", amelyben a magyar népi hanglejtés először szólalt meg a szinpad zenében, - táncos mesejátékát, a "Fából faragott királyfit", amelyben a népballada és a népi tánc ritmusa először épített teljes mesevilágot, - nagy némajátékát, a "Csodálatos mandarint", amelyben a korszak orvosi iszonyu összecsapását mintázta vakmerő haláltáncá; és a többi, a zenekari és kamarazenei műveknek azt a sorozatát, a zongoraszólamok között a remekműveket, amelyek világszerte új fejezetét jelentik mind a műfajoknak a világ zenetörténetében; vagy azt a hatalmas kórusművet, mely az ember új emberre-válásának, a régi börtönökből való kiszabadulásának, s a természettel való találkozásának maradandó jelképévé lett századunk művésze számára: a "Cantata Profana"-t.

- Hol vagyunk ma még ottól, hogy méltók legyünk az ő örökségéhez?! Mégis, amikor a megújított Magyarország, új életre kelt hozánk erre a nagy fiúra hivatkozni, joggal látja benne előkészítőjét és tanítómesterét, s joggal mondhatja magáról mai zenénk, hogy immár elindult az ő egyszerű példaadásának nyomában. A tiszta lángelme és a tiszta jellem csodálatos egységének példája marad számunkra Bartók Béla élete és művészete: az emberi szenvedés, küzdelem és felszabadulás, a minden korlátot és bilincset lerázó, örökös növekvő és tárgyaló emberi lét felemelő példázata, melyhez távoli évszázadok is el fognak záródni, tisztelettel, és megújulásért, s mely eltörülhetetlen beütéssel marad bevéssé a mai emberiség nagy tetteinek sorába, népének, s a világ népének hálájától és szeretetétől övezetten.

- Mi láttuk őt, mi tudjuk, hogy ki volt; mi szívünkbe zárjuk művét és tanítását, s továbbépítjük, amit itt hagyott. /MTI/

II

11 óra 15 perc

Szerkesztőségek figyelmébe !

Mai H. 7. kiadásunk /A Ház fias Népfront.../
első bekezdésének második mondata helyesen így kezdődik:

Kormányunk innár hetedizben bocsátja ki...

Mai B 24. kiadásunk /Az Állami Gazdaságok...folyt./
utolsó bekezdésének második sorában gépi erőt helyett
gépi erő irandó. /MTI/

- - - -

1955. szeptember 26.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás

1955. szeptember 26. 41 óra 30 perc

Pavlov emlékülés az Akadémián

t MS/Bné/PE KC Bn

1955. szeptember 26.

A Magyar Tudományos Akadémia mellett működő Pavlov-bizottság, az Egészségügyi Tudományos Tanács és a Magyar-Szovjet Társaság egészségügyi szakosztálya hétfőn délután az Akadémia dísztermében ünnepi ülés rendezett Ivan Petrovics Pavlov születésének 106. évfordulója alkalmából. Az ülésen megjelent Román József egészségügyi miniszter és a magyar orvostudomány számos kiválósága.

Hetényi Géza Kossuth-díjas akadémikus elnöki megnyitójában méltatta Pavlov munkásságának korszakalkotó jelentőségét, majd kegyelettel emlékezett meg. Terjan szovjet professzor felhunytról, aki fáradhatatlanul segítette a magyar idegsebészet fejlődését. Az ünnepi ülés résztvevői egy perces néma felállással adóztak a kiváló tudós emlékének.

Ezután Lissák Kálmán Kossuth-díjas egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja számolt be a közelmúltban megtartott kiev-i élettani kongresszusról, amelyen Erns t Jenő és Straub/Bruno akadémikusokkal együtt képviselte a magyar tudományos életet. Elmondotta, hogy a kongresszuson számos külföldi vendég is részt vett a népi demokráciákból, valamint más országokból. 284 előadás hangzott el hat szekcióban. Ezután röviden ismertette a kiemelkedő előadásokat, amelyek a különböző szovjet tudományos intézetek sokéves kutatómunkájának eredményeiről adtak képet.

F.

Straub/Bruno Kossuth-díjas akadémikus szokat a kísérleti eredményeket foglalta össze, amelyek a kiev-i kongresszuson előhangzott biokémiai előadások ismertettek. Kiemelte, hogy a kongresszus örökös személyi kapcsolatok szerzésére nyújtott alkalmat a világ különböző részeiből egybegyűlt tudósoknak. /MTI/

LF.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43. kiadás

1955. szeptember 26.

21 óra 25 perc

Időjárásjelentés

& PE Bn

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 26-án, hétfőn este 21 órakor:

Hűvös éjszakák

Az óceáni légtömegek egy gyenge hulláma elérte Közép-Európát és felhősebb időjárást okoz a területek felett. A Kárpát-medencében és a Balkánon még derült, száraz az idő.

Hozánkban ma jobbára derült volt az égbolt, de a délutáni órákban nyugat felől lassu felhősödés indult meg. A hőmérséklet általában 19-21 fokig emelkedett. Budapesten hétfőn 21 ór kor a hőmérséklet 13 C fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, mérsékeltén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás kedd estig: felhősebb idő, néhány helyen, elsősorban északnyugaton kisebb eső. Mérsékelt, déli-délnyugati szél. A hőmérséklet lényegesen nem változik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel 8-11, legnagyobb nappali hőmérséklet kedden 19-22 C fok között.

A Duna vizállása hétfőn reggel Budapestnél 285 cm./MTI/

2

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 44. kiadás

1955. szeptember 26.

2,1 óra 10 perc

Emlékünnepély Bartók Béla halálának tizedik évfordulóján

t Bc-Tom/PE KC Bn

1955. szeptember 26.

Bartók Béla, a nemzetközi békedíjjal kitüntetett nagy magyar zeneszerző halálának tizedik évfordulója alkalmából a Bartók Béla emlékbizottság hétfőn este emlékülennepélyt rendezett a Magyar Állami Operaházban.

Az emlékülennepély elnökségében helyet foglalt a párt- és a kormány több vezetője: Acs Lajos, Gerő Ernő, Hegedűs András, Kovács István, Szalai Béla, továbbá Darvas József népművelési miniszter. Az elnökség tagja volt Andics Erzsébet, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének tagja, a Központi Vezetőség tudományos és kulturális osztályának vezetője, Ádám Jenő érdemes művész, Csenki Imre Kossuth-díjas karnagy, Farkas Ferenc Kossuth-díjas zeneszerző, Fasang Árpád, a Népművelési Minisztérium zene- és táncművészeti főosztályának vezetője, Ferencsik János Kossuth-díjas kiváló művész, Hernádi Lajos érdemes művész, Horváth Márton, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének tagja, Járdányi Pál Kossuth-díjas zeneszerző, Kodosa Pál Kossuth-díjas érdemes művész, Kállai Gyula népművelési miniszterhelyettes, Kodály Zoltán Kossuth-díjas akadémikus, kiváló művész, Madgyaszay Vilma kiváló művész, Molnár Antal és Roschofsky Sándor, Bartók Béla régi munkatársai, Péterfi István zenekritikus, Ránki György Kossuth-díjas zeneszerző, Somogyi László Kossuth-díjas kiváló művész, Szabó Ferenc Kossuth-díjas érdemes művész, Tomcsaváry János zeneművész, Tóth Aladár Kossuth-díjas, az Állami Operaház igazgatója, Vásárhelyi Zoltán Kossuth-díjas karnagy, érdemes művész, Viski János érdemes művész, Veres Péter Kossuth-díjas író, a Magyar Írók Szövetségének elnöke, Weiner Leó Kossuth-díjas kiváló művész, Zathureczky Ede Kossuth-díjas kiváló művész, a Zeneművészeti Főiskola főigazgatója. Az elnökségben foglalt helyet ifj. Bartók Béla, a nagy magyar zeneszerző fia.

Az emlékülennepélyen megjelent Rónai Sándor, az Országgyűlés elnöke, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának és Minisztertanácsának több tagja, a politikai, gazdasági és kulturális élet sok vezető személyisége. Ott voltak az emlékülennepélyen Bartók Béla hozzátartozói.

/folyt. köv.: /

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45. kiadás 1955. szeptember 26. 21 ór. 45 perc

/Emlékünnepély. . . folyt./ t. Be-Tom/PL. AC Bn

Jelen volt az emlékünnepélyen a budapesti diplomáciai képviseletnek számos vezetője és tagja.

Az emlékünnepélyt Kodály Zoltán Kossuth-díjas akadémikus, kiváló művész nyitotta meg.

/Kodály Zoltán beszédét korábbi kiadásainkban közöltük/

Ezután Szabolcsi Bence Kossuth-díjas, az Akadémia levelező tagja mondott beszédet.

/Szabolcsi Bence beszédét korábbi kiadásainkban közöltük./

Az emlékünnepély második részében a hivatott zeneszerző két alkotása került bemutatásra. A "Concerto"-t a Magyar Állami Operaház zenekara adta elő Somogyi László Kossuth-díjas kiváló művész vezényletével. A "Fából faragott királyfi" táncjátékot Ferencsik János Kossuth-díjas kiváló művész vezényelte. /MTI/

V é g e

TL